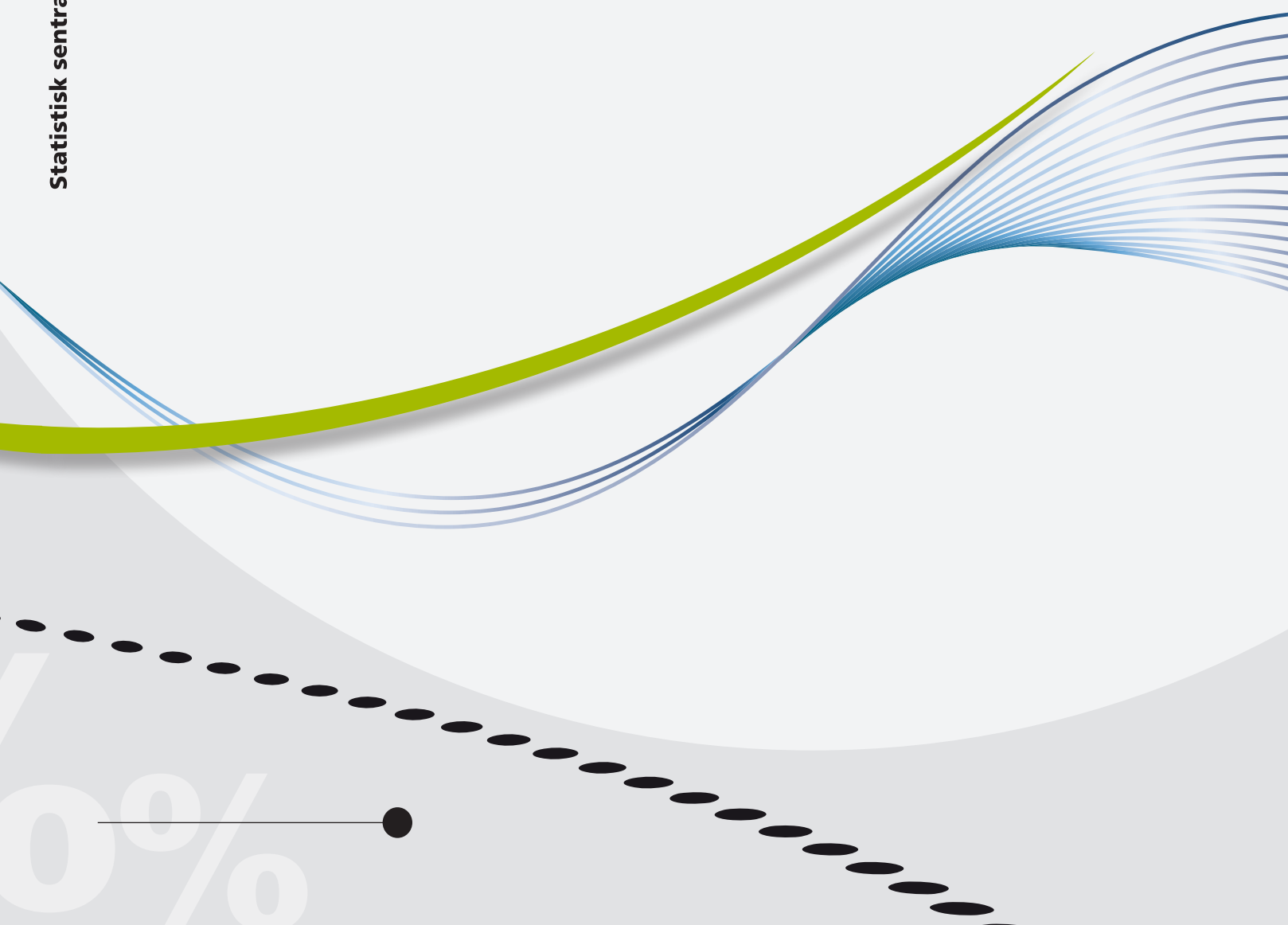

Cato Hernes Jensen og Christoffer Holseter

Leiemarkedsundersøkelsen 2017

Dokumentasjonsrapport

Cato Hernes Jensen og Christoffer Holseter

Leiemarkedsundersøkelsen 2017

Dokumentasjonsrapport

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 8. mai 2018

ISBN 978-82-537-9741-0 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentligjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Leiemarkedsundersøkelsen er en fast årlig undersøkelse i Statistisk sentralbyrå. I 2017 ble undersøkelsen gjennomført som en ren webundersøkelse slik som de to foregående år. Denne publikasjonen gir en oversikt over datainnsamlingen. Dokumentasjonen viser antall leieboliger hvor vi har fått svar fra leieboer om boligen, eventuelle skjevheter når vi sammenligner egenskaper ved de som har svart med de som var trukket ut til å svare om boligen i undersøkelsen. Vi dokumenterer også arbeidet med dialogen med respondenter og legger med relevante vedlegg slik som meldinger og skjema.

I 2017 har Tarik Ogbamichael ved Seksjon for prisstatistikk vært prosjektleder. Seksjon for personundersøkelser har stått for datainnsamlingen. Cato Hernes Jensen og Christoffer Holseter har vært planleggere av feltarbeidet. Glenn-Erik Wangen har trukket utvalget, Jytte Miftari-Duemark har programmert webskjemaet samt foretatt filetableringen, og Jan Haslund har programmert webskjema med rapporter for sporing av lenker i meldinger. Seksjon for brukerkontakt har besvart epost og telefonhenvendelser fra respondenter.

Statistisk sentralbyrå, 18. april 2018

Bengt Oscar Lagerstrøm

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå gjennomfører hvert år Leiemarkedsundersøkelsen for å kunne utarbeide statistikk over leiepriser for ulike typer boliger i ulike deler av landet. Undersøkelsen heter Bolig og boforhold (BOB) når vi kontakter leieboere. Navnet Bolig og boforhold benyttes for å forenkle kommunikasjonen om undersøkelsen da leieboere kan rapportere om bolig og boforhold, men har mindre å si direkte om leiemarkedet. BOB 2017 ble hovedsakelig gjennomført i september og oktober.

Populasjonen i BOB er alle utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Utvalgsrammen lages fra registre vi har tilgjengelig i SSB. Utvalget i 2017 ble etablert ved at det ble trukket 37 000 adresser fra den etablerte utvalgsrammen av antatte utleieboliger. Utvalgsenhet er adresse til antatt utleiebolig, svarenhet er person som bor på adressen.

BOB gjennomføres som en ren webundersøkelse. Undersøkelsen ble gjennomført fra slutten av september til slutten av oktober.

Av de 37 000 adressene som var med i det opprinnelige utvalget ble 2 165 adresser kodet som avgang. Avgang vil si at vi underveis i undersøkelsen har identifisert at enheten ikke er medlem av populasjonen. Boliger som ikke er utleieboliger kodes som avgang.

Av et bruttoutvalg på 34 827 fikk vi svar fra 9 537 utleieboliger i Norge. Det gir en svarandel på 27,4 prosent. Denne svarandelen tar ikke hensyn til at mange boliger i bruttoutvalget sannsynligvis ikke er utleieboliger.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Innhold	5
1. Bakgrunn og formål	6
1.1. Formål.....	6
2. Populasjon og utvalg	7
2.1. Populasjon	7
2.2. Utvalgsramme	7
2.3. Utvalgsetablering	8
2.4. Digital kontaktinformasjon til svarenhet.....	8
2.5. Inndeling i utsendingsgrupper	8
3. Datainnsamling	9
3.1. Innsamlingsmetode	9
3.2. Kampanje i forkant av undersøkelsen	10
3.3. Feltperiode	10
3.4. Meldinger	10
3.5. Hovedresultat.....	10
3.6. Kontakt med svarenhet	11
4. Datakvalitet	12
4.1. Dekningsfeil	12
4.2. Utvalgsskjevhet	12
4.3. Frafallsskjevhet	12
4.4. Frafall	14
4.5. Innsamlings og bearbeidingsfeil	15
4.6. Oppsummering av datakvalitet.....	17
5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	17
5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell	19
5.2. Eksempel på estimering av gjennomsnittsverdi med konfidensintervall	20
Referanser	22
Vedlegg A: Tekstmeldinger	23
Vedlegg B: Eposter	25
Vedlegg C: Skjema	34

1. Bakgrunn og formål

1.1. Formål

Hovedformålet med Bolig og boforholdsundersøkelsen (BOB) er å utarbeide offisiell statistikk over leiepriser for ulike typer boliger i ulike byer og regioner i Norge. Statistikken sikrer god kunnskap om utleiemarkedet og utviklingen på dette markedet. Ved bruk av dataene fra undersøkelsen ønsker man å analysere siste ledd i transaksjonen mellom utleier og leietaker.

Blant leietakerne som har deltatt i BOB, blir det trukket et utvalg på 2 500 leietakere som skal delta videre i Boligpanelet (BOP) i ett år. Disse leietakerne skal i BOB ha opplyst at de leier av en privatperson som ikke er slektning eller venn, eller de leier av en profesjonell utleier. De som leier av kommune, arbeidsgiver eller studentsamskipnad skal heller ikke være med i BOP. Dette for å følge markedsleie og ikke regulert leie i BOP. I BOP innhentes månedlige opplysninger om husleie og eventuelle endringer i denne. Disse dataene inngår i beregningen av konsumprisindeksen.

Bolig og boforholdsundersøkelsen (BOB) er en årlig undersøkelse av utleiemarkedet i Norge. Undersøkelsen ble første gang gjennomført i 2005, og har siden 2006 vært en del av statsoppdraget i Statistisk sentralbyrå. Seksjon for prisstatistikk har det statistikkfaglige ansvaret for undersøkelsen, mens seksjon for personundersøkelser gjennomfører datainnsamlingen.

Tabell 1.1 Nøkkeltall BOB 2017

	Antall	Prosent
Utvalg	37 000	
Boligen er institusjon, nedbrent eller kondemnert, ikke lenger utleiebolig, tom bolig	225	
Boligen eies (av respondenten, samboer, barn)	1 628	
Boligen disponeres på annen måte enn leie	320	
Avganger i alt	2 173	
Bruttoutvalg	34 827	100
Frafall	25 290	72,6
Nettoutvalg¹	9 537	27,4
Innsamlingsmetode	Web	
Feltperiode	Onsdag 27. september til og med fredag 20. oktober	
Skjemalengde²	8,5 minutter	

¹ Prosent svar er her beregnet som forholdet nettoutvalg til bruttoutvalg. I bruttoutvalget kan det fortsatt ligge adresser som ikke er utleieadresser, og dersom man beregnet en svarandel som tar hensyn til at noen adresser er utenfor populasjonen, vil andelen svar endre seg noe.

² Skjemalengde er beregnet ved å ta median verdi for de som er i nettoutvalget i undersøkelsen og har svart på hele skjema.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2. Populasjon og utvalg

2.1. Populasjon

En populasjon er den gruppen av personer, hendelser eller objekt man vil si noe om. Populasjonen i Bolig og boforhold er alle utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Kårboliger og tjenesteboliger der det ikke betales leie, regnes ikke som utleieboliger. Institusjonsboliger, slik som sykehjem eller aldershjem, regnes heller ikke som utleiebolig. Omsorgsboliger der det betales leie, regnes med som utleiebolig fordi det antas at husleien er markedsleie. Tomme boliger skal regnes som utenfor populasjonen fordi det i en tom bolig ikke finnes en transaksjon mellom utleier og leietaker (Denne definisjonen av populasjonen er hentet fra Om statistikken for Leiemarkedsundersøkelsen). Det som skal måles er prisen i er transaksjonen i siste ledd mellom utleier og leietaker.

Enhet i en undersøkelse er de objekt, personer eller hendelser som inngår i populasjonen. I bolig og boforhold er enheten utleieboliger i Norge med en utleietransaksjon i undersøkelsestiden. I Bolig og boforhold kan vi ikke intervjuer enheten vi er interessert i, derfor har vi en egen svarenhet i undersøkelsen. Vi kontakter beboere som vi tror er leieboere.

Populasjonen i BOB er som beskrevet alle utleieboligene i Norge. Da det ikke eksisterer noe fullstendig register over utleieboliger, må man benytte en kombinasjon av ulike sentrale administrative registre i SSB som grunnlag for å etablere en utvalgsramme med størst mulig andel utleieboliger.

2.2. Utvalgsramme

En ramme, forenklet beskrevet, er en liste med de enheter man har informasjon om som man tror tilhører populasjonen. Utvalgsrammen lages fra registre vi har tilgjengelig i SSB. Det er fra tidligere undersøkelser et kjent problem at mange beboere flytter om sommeren og tidlig på høsten. Derfor er det svært uheldig om utvalgsrammen lages før sommeren, da det kan føre til at mange boliger i utvalget ikke lengre er utleieboliger på høsten. Det er også et problem at mange beboere kan ha flyttet i løpet av tiden fra utvalgsrammen konstrueres til undersøkelsen gjennomføres.

Fra tidligere år vet vi at vi kan gjennomføre undersøkelsen på kort tid så lenge den gjennomføres som en ren webundersøkelse. Feltperioden og utsendingsplanen er blant annet designet for å gi rom til etablering av utvalgsrammen etter sommeren. I år ble utvalgsrammen etablert på høsten, tidlig i september.

I BOB 2017 ble populasjonen for trekking av utvalg dannet på følgende måte:

- Utgangspunktet var alle adresser i Matrikkelen (SSB-Matrikkelen)¹
- Ut fra registrene Matrikkelen og VoF² ble alle adresser der organisasjonsformen til adressen er borettslag fjernet
- Boliger/boligadresser fjernes der eier var et foretak i VoF med AS som organisasjonsform og som er borettslag
- Boliger/boligadresser der eier er registrert som i slekt med den som bor der fjernes
- Boliger/boligadresser der eier er død fjernes
- Dubletter på boligadresser fjernes

¹ Matrikkelen er Norges offisielle register over Grunneiendommer, Adresser og Bygninger. Registeret forvaltes av Statens kartverk. SSB-Matrikkelen er SSBs statistiske versjon av Matrikkelen.

² Virksomhets- og foretaksregisteret.

- Deretter ble alle adresser der en av eierne til boligen bor på adressen (selveiere) fjernet. Dette ble gjort ved en kobling mot Befolkningsregisteret (Bereg)³ for å finne alle personer som bor på den enkelte boligadresse
- Til slutt fjernet man alle boliger som ligger i bygg med bygningstype:
 - 721 - Sykehjem
 - 722 - Bo- og behandlingssenter
 - 723 - Rehabiliteringsinstitusjon, kurbad
 - 729 - Annet sykehjem
 - 151 – Bo- og servicesenter
 - 159 – Annen bygning for bofellesskap

Ved leveranse av utvalgsramme er det registrert minst én bosatt person på adressen slik kravet et ifølge definisjonen av populasjonen.

2.3. Utvalgsetablering

I BOB er det adresse/bolig som er utvalgsenhet. Utvalget til BOB 2017 ble etablert ved at det ble trukket 37 000 adresser fra den etablerte utvalgsrammen av antatte utleieboliger. Det ble først trukket et tilfeldig utvalg på 30 272 adresser. For å kunne lage en mer detaljert statistikk over leiepriser for Oslo og de største byene, ble det i tillegg trukket et utvalg på:

- 3 364 adresser fra Oslo
- 1 110 adresser fra Bergen
- 841 adresser fra Trondheim
- 437 adresser fra Stavanger
- 336 adresser fra Bærum
- 336 adresser fra Kristiansand
- 304 adresser fra Tromsø

Hele utvalget ble koblet mot Befolkningsregisteret for å knytte en voksen person til hver adresse som kunne kontaktes for utfylling av skjema/intervju. Disse var i alderen 18-79 år ved oppstartdato for datafangsten.

2.4. Digital kontaktinformasjon til svarenhet

Digitalt kontaktregister ble brukt for å koble på mobilnummer og epostadresser, i tillegg brukes en ekstra digital telefonkatalog for mobilnummer. Etter kobling hadde vi både mobilnummer og epost til 84,7 prosent av utvalget. I alt hadde vi mobilnummer til 91,3 prosent og epostadresse til 85,8 prosent av utvalget. Det ble ikke gjort manuell sporing der vi manglet mobilnummer eller epostadresse.

I årets undersøkelse ble kun epost og tekstmelding brukt for å ta kontakt med mulige respondenter. Ingen brev ble sendt. Vi manglet digitale kontaktmuligheter gjennom epost og tekstmelding til over 2 800 personer, det vil si at litt under 8 prosent av utvalget ikke ble kontaktet av oss underveis i undersøkelsen. Å sende brev er en kostnad i både porto og ekstra arbeid, og det var forventet at det ville føre til svært få svar, derfor ble ikke brev anvendt denne runden.

2.5. Inndeling i utsendingsgrupper

Utvalget ble delt opp i utsendingsgrupper for å forenkle gjennomføringen. Systemet for utsending hadde på gjennomføringstidspunktet ikke kapasitet til å

³ BeReg er SSBs populasjonsregister for personer og familier, og vil etter hvert også omfatte husholdninger.

håndtere et utvalg på 37 000 enheter dersom alle enheter skulle kontaktes samme dag.

Det ble laget en liten gruppe, E, for å se om tekstmeldingene fungerte og om epostene fungerte. De andre gruppene var delt opp slik at beboere med samme kontakttipe tilgjengelig var plassert i samme gruppe. Gruppe A kunne kun få brev, gruppe B kunne kun få tekstmelding, og gruppe C kunne kun få epost.

I og med at det var svært mange personer med både mobilnummer og epost, ble disse delt inn i D-grupper som samlet sett skulle kunne motta meldinger i løpet av relativt kort tid, se tabell 2.1. Vi estimerte basert på tidligere utsendinger, at det ville ta omtrent 35 minutter å få sendt epost til alle i en enkelt D-gruppe, og 7 minutter å få sendt en tekstmelding. Når vi planla å sende både epost og tekstmelding til to slike grupper samtidig, satte vi av litt over 1,5 timer til utsending. Ved å dele opp i utsendingsgrupper kunne vi legge opp til å sende ut alle planlagte meldinger i løpet av to uker.

Tabell 2.1 Utvalgsgupper i BOB

Inndeling	Merke	Antall
Brev	A	2 837
Kun mobilnummer	B	2 425
Kun epostadresse	C	399
Både mobil og epostadresse	D1	3 104
Både mobil og epostadresse	D2	3 104
Både mobil og epostadresse	D3	3 104
Både mobil og epostadresse	D4	3 104
Både mobil og epostadresse	D5	3 104
Både mobil og epostadresse	D6	3 104
Både mobil og epostadresse	D7	3 104
Både mobil og epostadresse	D8	3 104
Både mobil og epostadresse	D9	3 104
Både mobil og epostadresse	D10	3 103
Testutvalg med mobil og epostadresse	E	300
I alt		37 000

Inndelingen i grupper er basert på kontaktmulighetene for å forenkle oppfølging av de ulike gruppene.

3. Datainnsamling

3.1. Innsamlingsmetode

BOB gjennomføres som en ren webundersøkelse, og har hatt denne innsamlingsmetoden siden 2015. Frem til og med 2014 har også telefonintervju vært benyttet, i 2014 fikk 5 000 tilbud om oppfølging på telefon

Webskjemaet var laget med responsiv design for å kunne brukes både på mobil og datamaskiner. Det er løst ved at det er ett design for smal skjerm og ett for bred skjerm. Interaksjonsløsningen i skjema er ulik for de ulike versjonene. Dersom respondenten bruker designet med smal skjerm er det nok å trykke på svaralternativene for å automatisk gå til neste spørsmål i undersøkelsen. I det brede skjema må respondenten aktivt trykke seg videre med en navigasjonsknapp. Det er i den smale versjonen av skjema svarknapper for de ulike alternativene. I det brede skjema er det avkryssingsbokser for ulike alternativ.

Skjema lå tilgjengelig på nettadressen bolig.ssb.no/svar og direktelenke til skjema ble sendt til utvalget med tekstmelding og epost. En forutsetning for at de skal kunne svare er at de kan komme inn i skjema. Det kan være krav som vårt websystem setter til respondentenes tekniske utstyr som gjør at de ikke kan delta.

3.2. Kampanje i forkant av undersøkelsen

Det ble avtalt på forhånd å lage en artikkel basert på forrige års resultat fra undersøkelsen. Den ble publisert på SSBs hjemmesider for å få en dialog med journalister og andre interesserte uken før undersøkelsen begynte. I tillegg ble det publisert informasjonsmateriale om undersøkelsen på Statistisk sentralbyrås Facebook side.

3.3. Feltperiode

Innsamlingsperioden for BOB i 2017 var 27. september til og med fredag 20. oktober 2017. Vi begynte undersøkelsen med å sende ut en tekstmelding til testgruppen (E) på onsdag 27. september. Innsamlingstiden var konsentrert om uke 40 og 41, med noen forhåndsmeldinger før, og noe oppfølging etter.

3.4. Meldinger

Alle som er med i undersøkelsen kontaktes av oss på SMS og epost. Informasjonen om undersøkelsen inneholder blant annet informasjon om personvern og det må gis informert samtykke for å kunne delta. Vi la denne informasjonen på innrapporteringssiden www.ssb.no/bolig-svar og sendte lenke til utvalget. I tillegg hadde vi en kort oppsummering av hovedinnholdet i første epost som ble sendt til alle i utvalgt. I tillegg til å sikre informert samtykke laget vi en strategi for å overtale til deltakelse i undersøkelsen.

For å sende ut meldinger til alle var det nødvendig å ta i bruk to system for meldingsutsendelser. For å få sendt ut til alle ble det også sendt ut meldinger på kveldstid.

3.5. Hovedresultat

Intervju og respons på skjema

Intervju med svarenhet i leiebolig som defineres som tilhørende populasjonen er nettoutvalget. Vi fikk intervju på adresse til 9 537 leieboliger som tilhører populasjonen. Av de beboerne som har respondert i skjema og bodde på adressen var omtrent 83 prosent leieboere i 2017. I alt fikk vi respons fra 12 758 personer på skjema.

Flytting

Av alle som svarte på skjema opplyste 1 271, omtrent 11 prosent, at de hadde flyttet fra adressen. Vi bruker ikke ressurser på å søke oss frem til personer som kan ha flyttet inn på adressen, og derfor blir det frafall på alle de adresser der beboer har flyttet.

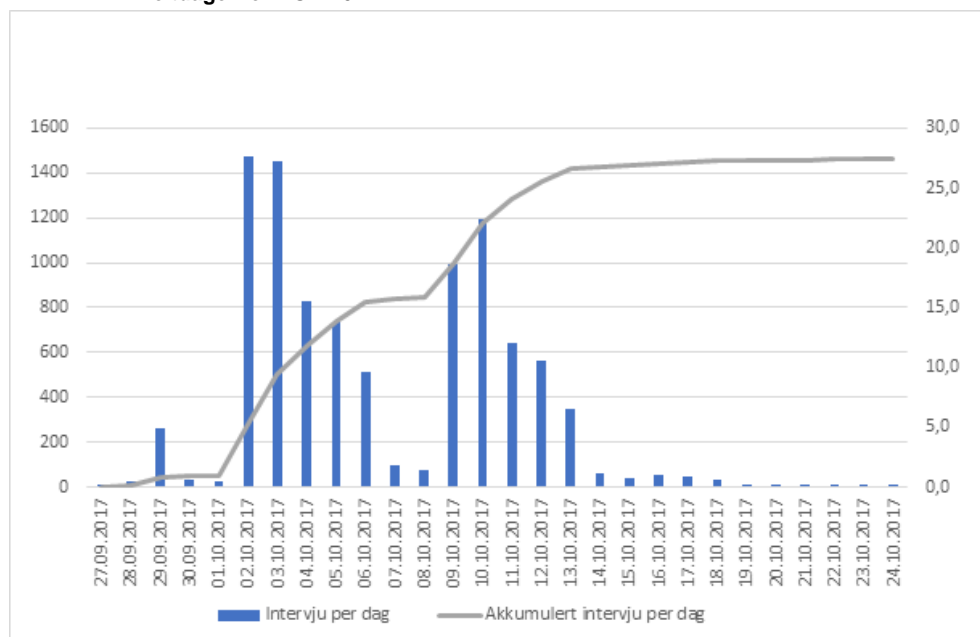
Avgang etter screening

Avgang vil si at vi underveis i undersøkelsen har identifisert at enheten ikke er medlem av populasjonen. I alt var det 2 173 enheter som ikke var medlem av populasjonen. Det blir avgang dersom boligen ikke lenger er utleiebolig eller dersom den er tom. Det er også avgang dersom leieprisen antas å ikke være markedsleie, slik som når leieboer leier av nær familie. Det er heller ikke markedsleie når boligen disponeres på annen måte enn leie.

Undersøkelsen Bolig og boforhold begynner med en utvalgsramme av boliger vi antar er utleieboliger. Underveis i undersøkelsen kartlegger vi om utvalget vi har er leieboliger, og denne kartleggingen er screening, der vi siler ut boliger som ikke tilhører populasjonen. Fordi vi har utfordringer med å på forhånd vite om bolig er

leiebolig og har leieboer som betaler husleie blir det i undersøkelsen en del av ganger.

Figur 3.1 Intervju per dag i antall og akkumulert intervju per dag i svarprosent, fordelt på feltdager for BOB 2017

Figur 3.1 viser at undersøkelsen var konsentrert om to innsamlingsuker, uke 40 og uke 41, første uken ble omtrent halvparten av nettoutvalget samlet inn, og den andre uken ble den andre halvdelens samlet inn. Det er noe svarinnngang før da vi testet ut utsendinger, og etter da vi blant annet utførte noe nekteroppfølging.

3.6. Kontakt med svarenhet

Kontakt er å ha mottatt svar fra, hatt dialog med, eller mottatt henvendelse om deltakelse i undersøkelsen fra en svarenhet i utvalget. Vi har i vårt utvalgssystem kun mulighet til å systematisk kode informasjon om en svarenhet har deltatt i undersøkelsen og om det er grunner til å ikke delta i undersøkelsen. De som henvender seg og spør om hvordan de kan delta blir ikke registrert i forbindelse med det.

Kontakt i denne screeningundersøkelsen baserer seg på informasjon knyttet til webskjema. De som har svart på spørsmålet om de bor på adressen, regnes med som kontakt. Mange henvender seg også til SSB på telefon eller med epost. Derfor må vi inkludere informasjon fra vårt system for utvalgshåndtering der det registreres frafall og avgang ved henvendelser, slikt som om en person er syk, har flyttet, eller eier boligen osv. Dersom personen er syk eller har flyttet setter vi en frafallskode. Eier personen boligen setter vi en avgangskode, da adressen ikke skal være med. De tre kategoriene svar på skjema, frafall ved henvendelse, avgang ved henvendelse blir til sammen kontakt med svarenhet. Denne inndelingen er basert på koding av resultat i webundersøkelser for personer i henhold til AAPOR anbefalinger {AAPOR, 2016 #11}.

Kontakt er viktig å følge, fordi vi ønsker å nå ut til flest mulig. Dersom man har kontakt med få svarenheter i en undersøkelse forventer man lav deltagelse. Kontakt er viktig å måle underveis mens en undersøkelse pågår fordi man kan gjøre tiltak for å nå ut til flere dersom man har kontakt med få. Og det er viktig å følge utviklingen i kontakt i undersøkelser over flere år. Med kontaktinformasjon kan vi

se om vi endrer sannsynligheten for deltagelse ved å ha nådd ut til færre eller flere. I denne undersøkelsen hadde vi samlet kontakt med 13 241 svarenheter i 2017.

4. Datakvalitet

4.1. Dekningsfeil

Denne undersøkelsens målpopulasjon er utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Hvilke utleieboliger som tilhører denne populasjonen vil endre seg over tid da leieboere flytter, noen leieboere betaler kanskje ingen husleie en måned, eller boligen endrer bruk fra leiebolig til eiet bolig. Når utleieboligene identifiseres på et tidspunkt vil noen boliger ikke lenger være utleieboliger på et senere tidspunkt, og noen utleieboliger vil komme til som ikke er identifisert i den rammen vi lager for å trekke utvalget fra. Denne feilkilden er godt kjent, da det som et eksempel er mange som flytter underveis om sommeren og tidlig på høsten. Vi får ikke fjernet feilkilden, men ved å danne rammen for trekk etter sommeren, minsker man feilkilden noe sammenlignet med å danne rammen før sommeren, noe som ble gjort tidligere, senest i 2015.

Akkurat når rammen lages kan påvirkes noe ut ifra hva slags gjennomføringsstrategi man har for undersøkelsen. Siden 2015 har undersøkelsen gått på web og det har vært mulig å gjennomføre den i løpet av kort tid. Dersom undersøkelsen må gjennomføres over en lengre periode og begynne tidligere på høsten, kan det fort bli nødvendig å lage rammen tidligere igjen noe som øker muligheten for feil i rammen. Designet for utvalget og trekket gjennomføres rett etter at rammen er laget.

Av de 37 000 adressene som utgjorde det opprinnelige utvalget i undersøkelsen ble 225 adresser kodet som avgang fordi adressen var en institusjon, boligen var kondemnert, sto tom eller ikke lenger var utleiebolig. I tillegg ble 1 621 adresser merket som avgang fordi boligen i realiteten var eide boliger som ikke tilhører populasjonen. Det samme gjelder for 319 boliger som disponeres på annen måte enn leie. Totalt var det 2 173 avganger av boliger som ikke tilhørte populasjonen.

4.2. Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at en egenskap er annerledes blant de som er trukket ut til undersøkelsen enn den er for populasjonen. Skjevhet i utvalget kan oppstå i utvalgstrekkningen hvor tilfeldigheter kan føre til at noen egenskaper er ulikt fordelt i utvalget og i populasjonen. Det er vanlig praksis å undersøke fordelingen av noen egenskaper i utvalget, slik som alder, kjønn og fylke, for å unngå større skjevheter ved trekking.

4.3. Frafallsskjevhet

Frafallsskjevhet er en type frafallsfeil som handler om hvor representativt det endelige nettoutvalget er for populasjonen det representerer.

Frafall kan føre til skjevhet i utvalgsundersøkelser dersom en egenskap er annerledes blant de som lot seg intervjuer i undersøkelsen enn den er for de som er i populasjonen. Dersom husleien i gjennomsnitt er litt høyere for de som lar seg intervjuer enn den er for de som er i populasjonen, og det ikke er andre forhold som er årsak til forskjellen, er dette et utslag av frafallsfeil. De som ikke har svart har i dette eksemplet hatt en lavere husleie i gjennomsnitt enn populasjonen. Dersom alle hadde svart ville gjennomsnittet vært likt for utvalget og populasjonen.

Skjevhet i forhold til en egenskap medfører ikke nødvendigvis skjevhet i forhold til andre egenskaper. Godt samsvar mellom fordelingen i netto- og bruttoutvalget for en eller flere egenskaper gir ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre egenskaper. Det er spesielt vanskelig å avdekke skjevheter om vi ikke kjenner den faktiske fordelingen av egenskapen i populasjonen.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget. Hvis husleien - den avhengige variabelen - har en særlig sterk sammenheng med en egenskap som er skjevt fordelt i nettoutvalget, kan en vurdere å vekte datamaterialet for å minske effekten av skjevhetene.

Tabell 4.1. belyser eventuelle skjevheter på grunn av frafall i BOB 2017. Tabellen viser hvordan egenskapene kjønn, alder, utdanning og landsdel er fordelt i bruttoutvalget, nettoutvalget og blant frafall. Kjønn, alder og utdanning gjelder her for svarenheten leieboere som ble trukket ut som kontaktperson for adressen. For å undersøke eventuelle skjevheter, sammenlignes fordelingen for netto- og bruttoutvalget. Dersom avviket mellom disse to er stort indikerer det at det foreligger utvalgsskjevhet for denne gruppen. Det trenger ikke være sammenheng mellom egenskap ved svarenhet som er person og utvalgseenhet som er utleiebolig.

Tabell 4.1 Frafallsskjevhet. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. BOB 2017. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-Brutto
Totalt	100	100	100	
Kjønn				
Menn	60,9	54,9	63,2	-6,0
Kvinner	39,1	45,1	36,8	6,0
Alder				
Under 25 år	16,0	19,3	14,7	3,3
25-44 år	53,6	54,8	53,1	1,2
45-66 år	25,8	23,2	26,8	-2,6
67 år og over	4,6	2,7	5,4	-1,9
Utdanning				
Uoppgitt	19,2	11,4	22,2	-7,8
Grunnskole eller ingen utdanning	31,3	22,9	34,5	-8,4
Videregående utdanning	28,4	32,8	26,7	4,4
Universitets- og høyskoleutdanning, kort	15,1	23,8	11,9	8,7
Universitets- og høyskoleutdanning, lang	5,9	9,1	4,7	3,2
Landsdel				
Oslo og Akershus	32,2	34,9	31,2	2,7
Hedmark og Oppland	5,7	4,9	6,0	-0,8
Østlandet ellers	15,3	13,2	16,2	-2,1
Agder og Rogaland	12,6	11,6	13,0	-1,0
Vestlandet	16,6	16,3	16,7	-0,3
Trøndelag	9,3	10,5	8,8	1,2
Nord-Norge	8,3	8,6	8,1	0,3
Antall adresser	34 827	9 537	25 290	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For egenskapen kjønn, er menn underrepresentert med 6,0 prosentpoeng i nettoutvalget. Tilsvarende er kvinner 6,0 prosentpoeng overrepresentert. Det er

også noe avvik når man undersøker fordelingene for alder. De under 25 år og de i aldersgruppa 25-44 år er overrepresentert med henholdsvis 3,3 og 1,2 prosentpoeng. Tilsvarende er de mellom 45 og 66 og de som er 67 år og over underrepresentert med 2,6 og 1,9 prosentpoeng. De største avvikene forekommer blant forskjellige utdanningsnivå. De med kort høyskole og universitetsutdanning har en overrepresentasjon på 8,7 prosentpoeng og de med lang høyskole og universitetsutdanning har en overrepresentasjon på 3,2 prosentpoeng. Samtidig er det en underrepresentasjon blant de med uoppgitt utdanning og ingen utdanning/grunnskole på henholdsvis 7,8 og 8,4 prosentpoeng. For de med fullført videregående utdanning er det en overrepresentasjon på 4,4 prosentpoeng i nettoutvalget.

Personer uten fullført høyere utdanning leier bolig i større grad enn de med høyere utdanning. Konsekvensen av det er at det er litt vanskeligere å få en god svarprosent i undersøkelsen, siden disse uten fullført høyere utdanning er en litt vanskeligere gruppe å nå (Nielsen, 2011).

Det er noe geografisk skjevhet mellom landsdelene. Oslo og Akershus er noe overrepresentert, mens Østlandet ellers er noe underrepresentert.

4.4. Frafall

Ikke alle som er trukket ut til å delta i en undersøkelse vil delta. En del av personene i utvalget lyktes vi ikke å komme i kontakt med, noen ønsket ikke å delta eller var forhindret fra å delta av andre årsaker.

Noen personer nekter å delta i undersøkelsen. Etter at undersøkelsen går kun på web er andelen ganske lav. Kun 1,2 prosent av bruttoutvalget henvender seg til oss og sier at de ikke vil delta. Vi må anta at det er en del passiv nekt i gruppen ikke kontakt. I alt fikk vi ikke kontakt med 68,2 prosent av bruttoutvalget.

Den viktigste frafallsgrunnen i annet frafall er flytting, se tabell 4.2. Det er lettere å få kontakt med de unge under 25 år i denne undersøkelsen enn de eldre. Samtidig er det størst frafall i kategorien annet frafall blant de unge under 25. Dette er helt forenelig med at de unge antakelig flytter oftere enn de eldre i utvalget.

Det er en tydelig forskjell i ikke-kontakt mellom utdanningsgruppene i undersøkelsen. De med kort og lang høyskole og universitetsutdanning har markant lavere ikke-kontakt enn de andre utdanningsgruppene. De med høyere utdanning er også mer tilbøyelig til å delta i undersøkelsen.

I Oslo og Akershus er det større tendens til å delta i undersøkelsen enn det er i Østlandet ellers. Trøndelag har lavest frafall i undersøkelsen.

Tabell 4.2 Nettoutvalg og frafall etter årsak fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel. BOB 2017. Prosent

	Nettutvalg	Nekt	Ikke-kontakt	Annet frafall	Antall
Totalt	27,4	1,2	68,2	3,2	34 827
Kjønn					
Menn	24,7	1,3	70,8	3,2	21 225
Kvinner	31,6	1,1	64,2	3,1	13 602
Alder					
Under 25 år	33,0	1,2	61,2	4,7	5 565
25-44 år	28,0	1,3	67,2	3,5	18 662
45-66 år	24,7	1,0	72,4	1,8	8 983
67 år og over	16,0	1,4	81,2	1,4	1 617
Utdanning					
Uoppgitt	16,2	0,6	79,0	4,2	6 689
Grunnskole eller ingen utdanning	20,0	1,5	75,9	2,6	10 914
Videregående utdanning	31,6	1,5	64,2	2,7	9 894
Universitets- og høyskoleutdanning, kort	43,1	1,2	52,3	3,4	5 269
Universitets- og høyskoleutdanning, lang	42,0	0,8	52,6	4,6	2 061
Landsdel					
Oslo og Akershus	29,6	1,4	65,5	3,4	11 215
Hedmark og Oppland	23,7	1,1	72,9	2,4	1 984
Østlandet ellers	23,5	1,2	72,9	2,4	5 343
Agder og Rogaland	25,1	1,3	70,3	3,3	4 392
Vestlandet	26,9	1,1	68,7	3,2	5 779
Trøndelag	31,0	1,2	63,9	4,0	3 237
Nord-Norge	28,6	0,8	67,4	3,1	2 877

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.5. Innsamlings og bearbeidingsfeil

I alle ledd i en undersøkelse kan det introduseres feil som påvirker hva som måles og i hvilken grad enhetene representerer en populasjon. Man organiserer aktiviteten slik at det ikke introduseres feilkilder unødvendig. Men det vil alltid være slik at noen feil kommer til som et resultat av ulik respons fra like tilfeller eller ulik behandling av like tilfeller.

Webskjema

Fordelen med et webskjema er at det kan oppleves ganske likt av alle. Et webskjema har ikke personlighet og oppleves ikke som en person man forholder seg til, derfor er det ofte antatt at den som intervjues ikke vil i like stor grad gi sosialt ønskede svar som de kanskje kan gjøre når de intervjues av en person. Men webskjema er likevel ikke helt likt for alle. Webskjema lages av en teknologi, og den teknologien kan ikke nødvendigvis tas i bruk av alle. Derfor kan det være at man likevel introduserer skjevheter som en følge av at webskjemaet ikke ble besvart av personer med andre husleier enn de som svarer, som en følge av at skjema for eksempel ikke vil fungere på deres mobil. Derfor er det viktig å bruke teknologi som kan benyttes av flest mulig. Utfordringen vil alltid være at vi trenger å bruke oppdatert teknologi samtidig som vi ønsker å støtte eldre teknologi. Det er vanskelig å gjennomføre og vil alltid være en feilkilde i webundersøkelsene.

Spørsmålene i skjema

Innsamlingsfeil kan komme av at respondenten avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden, problemer med å beregne riktig svar, at spørsmål blir misforstått eller gjelder kompliserte forhold.

I denne undersøkelsen er det enkelte spørsmål som erfaringsmessig er vanskelige å besvare. Det gjelder spørsmålene om boligtype, spørsmål om størrelse på boligen og spørsmålene hvor man skal oppgi beløp. Vi har derfor lagt inn veiledning til spørsmål i skjemaet som vi har vurdert som kompliserte. Vi har imidlertid liten kunnskap om hvordan de ulike respondentene forholder seg til slike veiledninger.

Registrert frafall og avgang

Frafall og avgang registreres i utvalgsadministrasjonen underveis i feltperioden. Feilkilder i utvalgshåndteringen oppstår når enten system som registrerer status feiler, eller når personer som registrerer velger feil kategori eller lar være å velge passende statuskategori ved henvendelse. I systemet for utvalgsadministrasjon var tom bolig oppført som frafallsgrunn mens det i realiteten skal være en avgangsgrunn. Det er svært få som opplyser om en tom bolig, og det kan kodes om i håndteringen av undersøkelsen etter feltperioden. Det er mulig å registrere andre tall enn de som er tilgjengelig for undersøkelsen, og i noen tilfeller er dette gjort og omkodet etter at undersøkelsen er ferdig. Slike feil påvirker ikke resultatet, da det kun angår boliger som ikke er med i undersøkelsen. I tabell 3.1 presenteres de ulike kodene for å registrere frafall og avgang i undersøkelsen.

Tabell 3.2 Kategoriseringer av fullført skjema, frafall og avgang fordelt på frafallsgrunner

Ferdig
0 Ferdig status skjema
Frafall
11 Ikke tid
12 Beboer ønsker ikke å delta
13 Beboer deltar ikke av prinsipp ..
15 Beboer gir ikke samtykke ..
21 Kortvarig sykdom hos beboer
22 Langvarig sykdom, svekkelse hos beboer
23 Sykdom/ dødsfall i beboers familie, annen uforutsett hendelse
24 Språkproblemer
31 Beboer midlertidig fraværende pga. skolegang/ arbeid
32 Beboer midlertidig fraværende pga. ferie e. l.
33 Finner ikke adressen/ boligen
34 Ikke telefon - for kostbart/ langt å reise
35 Beboer ikke å treffe av andre årsaker
36 Tom bolig
37 Finner ikke ny beboer
38 Ny leier er funnet. Nytt IO brev skal sendes
39 Ny eier er funnet. Leier må spores
41 Andre frafallsgrunner
Avgang
95 Revet, nedbrent, kondemnert bolig
96 Boligen er ikke lenger utleiebolig
97 Adressen er til en institusjon
98 Andre avgangsgrunner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Meldingsutsendelser

Utvalget var for stort til at vi kunne kontakte alle samtidig med nåværende utsendingssystem. Dette var en av flere grunner til å dele utvalget inn i flere grupper. I og med at det er mange som er med i undersøkelsen var det behov for å bruke to utsendingssystemer for å få sendt ut meldinger uten å ta i bruk utsendinger systematisk på sen kveldstid og helg. Noe ble sendt på kvelden, men det meste ble sendt ut mellom ni om morgenen og fire på ettermiddagen.

Det at man tok i bruk to utsendingssystemer er en mulig kilde til feil, da systemene ikke er identiske og brukes på litt ulik måte. Det ene utsendingssystemet som er brukt tidligere år sender fra en epostadresse svar@ssb.no og legger dermed opp til at respondentene enkelt kan svare på eposten de mottar. Det andre systemet som er nytt fra i fjor sender fra epostadressen noreply@ssb.no og respondenten kan ikke svare direkte på eposten. Med to system må epostene lages to ganger, og de kan avvike noe fra hverandre. Oppdateringen av informasjon om hvem som skal få melding går automatisk for de som får epost fra det ene systemet, mens det må lages med noen manuelle operasjoner for det andre systemet. Det kan introdusere noen feil ved oppsettet av utsendingssystemer. Det kan føre til at personer som skulle hatt melding ikke fikk, og at tendensen til deltagelse ble påvirket av det.

4.6. Oppsummering av datakvalitet

Skjevheter som påvirker den egenskapen man vil måle er det man er mest opptatt av å unngå. Datamaterialet fra Bolig og boforhold brukes til å publisere statistikk i Leiemarkedsundersøkelsen. I Leiemarkedsundersøkelsen måles husleiepris for utleieboliger. Det er derfor viktig å være oppmerksom på mulige feil som kan oppstå i frafall, ved dekningsfeil, eller ved innsamlings- og bearbeidingsfeil og som kan påvirke hvilken husleie vi måler for de ulike boligene.

I tabell 4.1 og 4.2 har vi vist noen skjevheter knyttet til frafall. Men selv om det er noen skjevheter i hvem som har svart eller ikke svart fordelt på egenskaper ved personene, så er det ikke nødvendigvis en sammenheng mellom egenskaper ved personene og egenskaper ved boligen. For eksempel er det ikke nødvendigvis sammenheng mellom kjønn og husleie. Derimot er det forventet en sammenheng mellom antall rom og husleie for utleieboligen. Slike skjevheter har vi ikke tradisjon for å vurdere, men det er kanskje noe man kan se på en annen gang.

5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalget til Bolig og boforholdsundersøkelsen er trukket tilfeldig fra en etablert utvalgsramme av antatte utleieboliger (se kapittel 2). Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonsverdien estimatene

har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, SE (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. SE er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. SE forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100-P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosentall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a

utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$

$100 - P$ prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarians } \text{Var}(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100-P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

I de fleste utvalgsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til

populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er neglisjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen

$$SE = \sqrt{\frac{P(100-P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 1 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 1. Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg

$n: \setminus P:$	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	45/55	50/50
25	4,4	6,0	7,1	8,0	8,7	9,2	9,5	9,8	9,9	10,0
50	3,1	4,2	5,0	5,7	6,1	6,5	6,7	6,9	7,0	7,1
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
300	1,3	1,7	2,1	2,3	2,5	2,6	2,8	2,8	2,9	2,9
500	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2
1 000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
1 200	0,6	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
1 500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
2 000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
2 500	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
3 000	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9

Et utvalgsresultat på 40 prosent fra enkelt tilfeldig utvalg med 1200 enheter har en standardfeil på 1,4 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 2,8 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (37,2 - 42,8) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 37,2 og 42,8 prosent.

5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå andelen leieboere som bor sammen med noen i Norge. Vi har trukket et enkelt tilfeldig utvalg på 3 000 respondenter (n) fra en oversikt over utleieboliger i Norge. Som vi kan anslå består av omtrent 400 000 adresser (N). 1 400 (x) av de spurte oppgir at de bor alene, de resterende 1 600 oppgir at de bor sammen med noen. Andelen aleneboende er da $x/n = 1\,400 / 3\,000 = 0,467$, eller 46,7 prosent. Siden $n/N = 0,0075$ så kan vi bruke den forenklete formelen for SE og får konfidensintervallet

$$46,7 \pm 2 \sqrt{\frac{46,7(100 - 46,7)}{3000}} = 46,7 \pm 2(0,91) = 46,7 \pm 1,8.$$

Estimatet for andelen aleneboende er altså 46,7 prosent. Feilmarginen for estimatet er 1,8 prosent, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 44,9 og 48,5 prosent.

Vi kan også bruke tabell 1. Vi går inn på raden 3 000 og kolonnen 45/55; som er kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabell 1 leser vi at standardfeilen er 0,9. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $46,7 \pm 2(0,9) = 46,7 \pm 1,8$, som er det samme som over.

5.2. Eksempel på estimering av gjennomsnittsverdi med konfidensintervall

Ofte ønsker man å bruke gjennomsnittet for å si noe om en egenskap i en populasjon. Når det er en sentral tendens i fordelingen av en egenskap kan gjennomsnittsverdien brukes for å beskrive størrelsen på egenskapen. I BOB spørres det om husleie for ulike utleieboliger, og det kan være av interesse å vurdere en gjennomsnittlig husleie for boligene. Antagelsen er at gjennomsnittet for utvalget vil være gjennomsnittet for populasjonen. Det forutsetter at det ikke er skjevheter i utvalget eller feil i målingen av egenskapen. Konfidensintervallet er det intervallet der vi kan anta at gjennomsnittet befinner seg innenfor i populasjonen. Vanlig er å beregne et konfidensintervall der man med 95 prosent sannsynlighet finner den gjennomsnittlige verdien i populasjonen.

$$\text{Gjennomsnittet er } \bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$$

Der $\sum x_i$ er summen av observert husleie for enhetene i utvalget og n er størrelsen på utvalget.

Estimert standard feil for populasjonens gjennomsnitt (\bar{X}) er $s\sqrt{n}$

$$\text{Der } s \text{ er utvalgets standard avvik } s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

I formelen for utvalgets standard avvik beregnes summen av kvadratrotten av differansen mellom observert verdi for enhet X_i og gjennomsnittet for alle enhetene \bar{X} , resultatet deles på antall observasjoner n og en frihetsgrad trekkes fra, deretter tas kvadratrotten.

For stor n , blir en omtrentlig 95 prosent feilmargin $\pm 2s\sqrt{n}$.

Estimering av gjennomsnittet for husleien av et utvalg utleieboliger gjøres ved å ta et utvalg med utleieboliger som har rapportert husleie, og summere husleiene for alle enhetene i utvalget, og dele på antall enheter. Deretter tar man gjennomsnittet og legger til pluss og minus omtrent 2 ganger estimat på standardfeil for utvalget.

Som et eksempel er det trukket tilfeldig 3000 utleieboliger med oppgitt husleie. Utvalget kan brukes for å finne gjennomsnittlig husleie ved å summere husleiene og dele på antall enheter. For eksempel kan gjennomsnittet være omtrent 8 500 kroner i måneden i husleie for disse 3000 utleieboligene. Standard feilen for utvalget på 3000 kan være 80. Konfidensintervallet går da lavere og høyere enn det estimerte gjennomsnittet og beregnes som 2×80 . Verdien 160 legges til det estimerte gjennomsnittet for å finne øvre grense i konfidensintervallet, og trekkes

fra gjennomsnittet for å finne nedre grense for konfidensintervallet. Intervallet blir i området 8 340 til 8 660 kroner i måneden i husleie. Med 95 prosent sikkerhet kan vi si at husleien ligger innenfor det konfidensintervallet for populasjonen som utvalget er trukket fra.

Referanser

Holmøy, A. (2014). Leiemarkedsundersøkelsen 2014 Dokumentasjonsrapport (upublisert), Statistisk sentralbyrå.

Nielsen, Roy A: Langsiktige konsekvenser av å vokse opp i leiebolig, Fafo-notat 2011:20

AAPOR. (2016) Standard Definitions.

Vedlegg A: Tekstmeldinger

Tekstmeldinger er listet opp under og er inndelt i grupper merket a og s. Merket a indikerer at tekstmeldingen er sendt fredag før undersøkelsen begynner på en mandag, som en forhåndsmelding. De ulike meldingene a er nummerert fordi innholdet varierer noe. Merket s indikerer at tekstmeldingen er i en ordinær tekstmeldingssekvens, s for sms. Etter bokstaven s er et tall, 1 betyr at det er første melding ut i sekvensen, 2 betyr andre etc opp til 5.

Tekstmelding a1

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Den begynner på mandag. I undersøkelsen spør vi om hvordan du bor. Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Undersøkelsen vil gå på <<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_9.felt:a1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Tusen takk for din tid. Mvh SSB

Tekstmelding a2

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Den begynner på mandag. I undersøkelsen spør vi om hvordan du bor. Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Undersøkelsen vil gå på <<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_10.felt:a2&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Bruker-id <<intervjuObjektId>> Passord <<passordWeb>> Tusen takk for din tid. Mvh SSB

Tekstmelding a3

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Den begynner på mandag. I undersøkelsen spør vi om hvordan du bor. Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Bruker-id <<intervjuObjektId>> Passord <<passordWeb>> Tusen takk for din tid. Mvh SSB

Tekstmelding a4

Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Den begynner på mandag. I undersøkelsen spør vi om hvordan du bor. Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Undersøkelsen vil gå på <<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_12.felt:a4&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Tusen takk for din tid. Mvh SSB

Tekstmelding a5

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Den begynner på mandag. Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Undersøkelsen vil gå på <<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_13.felt:a5&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Tusen takk for din tid. Mvh SSB

Tekstmelding s1

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om Bolig og boforhold som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Du kan lese om den på www.ssb.no/bolig-svar Du kan delta på <<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_14.felt:s1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Tusen takk. Mvh SSB

Tekstmelding s2

Vi er opptatt av å få inn svar til undersøkelsen om Bolig og boforhold fra

<<poststed>> på

<<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_15.felt:s2&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> We are interested in replies from <<poststed>>. Mvh SSB

Tekstmelding s3

I fjor fullførte Statistisk sentralbyrå over 100 000 intervju. Vi er opptatt av å få med alle i våre undersøkelser og akkurat nå ønsker vi å få med deg. Delta på

<<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_16.felt:s3&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Last year Statistics Norway completed more than 100 000 interviews. Tap the link to participate

Tekstmelding s4

Ditt svar er viktig. Dersom du ikke deltar får vi ikke like gode opplysninger som vi vil få når du blir med. Delta på

<<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_17.felt:s4&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> If you do not participate we will not get as good information as we would get if you do. Tap the link to participate

Tekstmelding s5

Hei. For tiden arbeider Statistisk sentralbyrå med undersøkelsen Bolig og boforhold. I undersøkelsen kartlegges blant annet leiepriser og boforholdene knyttet til leiepriser. Vi håper du har anledning til å delta i undersøkelsen. Du kan delta på

<<link:{'https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_18.felt:s5&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>> Tusen takk for din hjelp. Mvh SSB

Vedlegg B: Eposter

Eposter er listet opp under med merker. Merket e indikerer at eposten går i en ordinær sekvens, e1 først, så e2 etc til e5. Epost merket n er for oppfølging av de som har nektet å delta på et tidspunkt. Epost merket p er oppfølging av de som har fulgt en lenke til skjema uten at de har fullført skjema, nummereringen følger sekvensen.

Epost e1

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Statistisk sentralbyrå vil ha svar fra deg i webundersøkelsen om Bolig og boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

<<adresse>> <<bolignr>>

<<postnr>> <<poststed>>

Hei

Du kan delta ved å svare på et kort skjema på internett. Dette tar bare ti minutter.

Svar på nett

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/'|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_1.felt:e1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg inn automatisk med ditt brukernavn og passord.

Ditt brukernavn er: <<intervjuObjektId>>

Ditt passord er: <<passordWeb>>

Vi vil at du svarer uavhengig av om du eier, leier eller disponerer boligen på annen måte. Svar oss selv om du har flyttet fra boligen.

Ditt svar er viktig. Svarene du gir skal bare benyttes til å lage statistikk og vi vil aldri offentliggjøre opplysninger om deg. Les mer om personvern og undersøkelsen på www.ssb.no/bolig-svar.

Noen av dere vil bli kontaktet igjen én gang i måneden fra november 2017 til og med oktober 2018 for et kort intervju.

På forhånd takk for hjelpen.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passwordWeb}>>

Svar på skjema:

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_1.felt:e1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passwordWeb}>>

Statistics Norway want you to participate in the web-survey on housing conditions

All you need to do to take part is complete a short questionnaire on the internet, which will take just ten minutes.

You can participate at

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_1.felt:e1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passwordWeb}>>

The link will log you on automatically with your username and password.

Your username is: <<intervjuObjektId>>

Your password is: <<passwordWeb>>

Take part whether you own, rent or have the use of your home in some other way. Reply even if you have moved from the address.

Your participation is important to us. Your answers will only be used to compile statistics. We will never publish information about you. Read more about privacy and the survey at www.ssb.no/bolig-svar.

Some of you will be contacted again once a month from November 2017 to October 2018 for a brief interview.

Thank you for your help.

Kind regards

Statistics Norway

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passwordWeb}>>

Participate in the web-survey:

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_1.felt:e1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passwordWeb}>>

Epost e2

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Vi er opptatt av å få inn svar fra ditt område

Innhold:

Bo <<ioNr>>
<<navn>>

Hei

Nå er vi opptatt av svar fra <<poststed>>

Du kan delta på

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/'|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_2.felt:e2&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Now we are interested in replies from <<poststed>>

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no'|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Epost e3

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

I fjor gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) over 100 000 intervju

Innhold:

Bo <<ioNr>>
<<navn>>

Vi er opptatt av å få med alle i våre undersøkelser og akkurat nå ønsker vi svar fra deg

Du kan delta på

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/'|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_3.felt:e3&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

For us it is important to recruit everyone to our surveys and at this moment we want to include you. Just tap to participate

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå
Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>
Passord <<passordWeb>>

Epost e4

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no
Emnefelt:
Ditt svar er viktig
Innhold:

Bo <<ioNr>>
<<navn>>

Dersom du ikke deltar i undersøkelsen vil vi ikke få like gode opplysninger om befolkningen som vi vil få når du blir med.

Du kan delta på

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_4.felt:e4&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

If you do not participate in the survey we will not get as good information about the population as we would get when you participate. Just tap the link to participate

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå
Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>
Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema
<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_4.felt:e4&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey
<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_4.felt:e4&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost e5

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Vi trenger din hjelp

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Vi vil veldig gjerne gi hele befolkningen god og objektiv informasjon om viktige samfunnsforhold, og for å gjøre det må vi ha med deg. Det er du som er grunnlaget for det vi kan vite om boforhold i 2017.

Du kan delta på

<<link:{"https://bolig.ssb.no/svar/"|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_5.felt:e5&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

We would very much like to offer the whole population good and objective information about important social aspect, and to do so we need to include you. It is you that is the foundation for what we can know about living conditions in 2017. Tap the link for survey in English.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link:{"svar@ssb.no"|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+','+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Epost n1

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Det er fortsatt mulig å delta i bolig og boforholdsundersøkelsen

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Hei.

For tiden arbeider vi med Bolig og boforholdsundersøkelsen. Du er tidligere kontaktet om deltagelse i undersøkelsen. Vi håper at tidspunktet passer bedre nå, og at du har mulighet til å delta i undersøkelsen på nett.

Du kan delta på

<<link:{"https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_6.felt:n1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Har du spørsmål kan du kontakte svartjenesten på 62 88 56 08 (kl 9.00 til 21.00)

Mvh

Svar@ssb.no

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link:{"svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+','+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Telefon 62 88 56 08 (kl 9.00 - 21.00)

Hi.

These days we are conducting the Housing Conditions survey. You have previously been contacted about participation in the survey. We hope the timing is better now and that you might have an occasion to participate in the survey online. You can participate at

<<link:{"https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_6.felt:n1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Should you have any questions please contact our answering service at 62 88 56 08 (kl 9.00 – 21.00)

Best regards

svar@ssb.no

Statistisk sentralbyrå

Email <<link:{"svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+','+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Telephone 62 88 56 08 (kl 9.00 - 21.00)

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link:{"https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_6.felt:n1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link:{"https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_6.felt:n1&KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Epost p1

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Statistisk sentralbyrå vil ha svar fra deg i webundersøkelsen om Bolig og boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Tusen takk for at også du har begynt å svare.

For å kunne benytte informasjonen fra undersøkelsen i analyser om leiemarkedet er det viktig at du svarer på hele undersøkelsen. Gjør resten av undersøkelsen på

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_7.felt:p1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Thank you for beginning on the survey.

To use the information from the survey in analyses about the rental market it is important that also you complete the whole survey. Just tap the link to log back on

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_7.felt:p1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_7.felt:p1&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost p2

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Statistisk sentralbyrå vil ha svar fra deg i webundersøkelsen om Bolig og boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Tusen takk for at du har begynt å svare. Det er bare litt igjen. Gjør resten av undersøkelsen på

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_8.felt:p2&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Thank you for starting on the survey, you are almost finished. Just tap the link to log back on

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_8.felt:p2&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_8.felt:p2&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost p3

Avsender var enten noreply@ssb.no eller svar@ssb.no

Emnefelt:

Statistisk sentralbyrå vil ha svar fra deg i webundersøkelsen om Bolig og boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Hei og god tirsdagskveld.

Vi ser at du har begynt å svare på undersøkelsen om bolig og boforhold. Takk for at du har sett på undersøkelsen og har begynt å svare.

Følg lenka, velg språk og fullfør undersøkelsen

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_21.felt:p3&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Hello and good Tuesday evening.

Thank you for checking out the survey and that you have started on your participation.

Tap the link, select language and complete the survey.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_21.felt:p3&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link: {'https://bolig.ssb.no/svar/|https://bolig.ssb.no/svar/?AssignMode=Always&Fields=Merke_21.felt:p3&KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Vedlegg C: Skjema

Skjema for webundersøkelse. Skjema er dokumentert basert på kode fra undersøkelsen, det kan forekomme avvik fra kode da struktur på program for skjema ikke følger struktur for skjemadokumentasjon.

På skjemaets første side gjøres innlogging, deretter velges språk.
Skjema lå på bolig.ssb.no/svar/

Dokumentasjonen følger et oppsett med fast struktur:
(kommentarer)

Univers

Variabelnavn

Spørsmål. Tekst norsk

Question. Text English

Spørsmål. Tekst nynorsk

<felt>

[Kontroller felt]

[kontroller svar]

Noen kommentarer forekommer utenfor denne strukturen.

Skjema inneholder en del funksjon, blant annet får man meldinger når man taster verdier som ikke blir godkjent av skjema, eller man får andre feilmeldinger om teknologien eller bruk av skjema.

Etter innlogging logges man ut etter en viss tid. Da får man opp melding:

Det er en feil med undersøkelsen.

Sesjonen har gått ut på tid.

Skjema ble laget for mobil og datamaskin. Øverst i skjema står det tittel hele veie på bred versjon, mens det på smal for mobil kun står i begynnelsen av skjema.

Bolig og boforhold

Housing conditions

Bustad og buforhold

Innlogging

(Alle tre språk samtidig, brukernavnfelt og passordfelt er på samme side.)

Univers Alle

IO_Nummer Passord

Skriv inn brukernavn.

Type your username.

Skriv inn brukarnamn.

<felt for intervjuobjekt-id 1..999990>

Skriv inn passordet.

Type your password.

Skriv inn brukarnamn.

<felt for passord>

Intro /

Univers Alle

Spraak

Velg språk. Choose your language. Vel språk.

1 "Norsk Bokmål"

2 "English"

3 "Norsk Nynorsk"

Bekrefter adresse og leieforhold

Bor du på adressen

^Adrstreng er GATEADRESSE 8 Bolignummer: H0101

^Postadresse er 6060 POSTSTED.

Univers Alle

BorDu

I følge registeret bor du på følgende adresse: ^Adrstreng ^Postadresse

Bor du fremdeles på denne adressen?

According to the register you live at the address: ^Adrstreng ^Postadresse

Do you still live at this address?

I følgje registeret bur du på følgjande adresse: ^Adrstreng ^Postadresse

Bur du framleis på denne adressa?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom alternativene står tom får man ikkje gått videre og det står:

NO: Vennligst velg et svar

EN: Answer required

NN: Answer required]

Avgang. Kanskje frafall og bytte av svarenhet. Bor ikke på adressen

(Avgang er BorHvem = 2 er avgang fordi det skal være husstand i leiligheten ifølge populasjonsbeskrivelsen, BorHvem = 3 eller 4 er avgang)

Univers Hvis BorDu = 2

BorHvem

Er boligen fremdeles leid ut?

Is the dwelling unit still rented?

Er bustaden framleis leigd ut?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Boligen står tom" "The dwelling unit is empty" "Bustaden står tom"

- 3 "Boligen er ikke lenger utleiebolig" "It is no longer rental dwelling unit"
 "Bustaden er ikkje lenger leigebustad"
 4 "Boligen er revet, nedbrent, kondemnert" "The dwelling unit is torn down,
 burned down,
 condemned" "Bustaden er rive, nedbrent, kondemnert"
 5 "Vet ikke" "Don't know" "Veit ikkje"

[Kontroll, dersom ingen valg er tatt får man ikkje gått videre og det står: **Vennligst velg et svar**]

Frekvens BorHvem

- 1 "Ja" n 520
 2 "Boligen står tom" n 128
 3 "Boligen er ikke lenger utleiebolig" n 77
 4 "Boligen er revet, nedbrent, kondemnert" n 16
 5 "Vet ikke" n 526

Univers Hvis BorHvem = 1

HvemLeier

Vet du hvem som bor på adressen nå?
Do you know who is presently living at the address?
Veit du kven som bur på adressa no?

- 1 "Ja" "Yes" "Ja"
 2 "Nei" "No" "Nei"

Univers Hvis HvemLeier = 1

LeierNavn

Hva er navnet på denne personen?
What is this person's name?

Kva er namnet til denne personen?

<Navn>

[Kontroll. Feltet <Navn> godtar alle mulige tegn og man kan skrive f eks tallet 9 utan å skrive mer. dersom <Navn> står tom får man ikkje gått videre og det står: **Vennligst velg et svar**]

Univers Hvis HvemLeier = 1

VetTlf1

Vet du telefonnummeret til ^LeierNavn?
Do you know telephone number to ^LeierNavn?" : JaNeiType
Veit du telefonnummeret til ^LeierNavn?

- 1 "Ja" "Yes" "Ja"
 2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står: **Vennligst velg et svar**]

Univers Hvis VetTlf1 = 1

Leiertlf

Hva er telefonnummeret?
What is the telephone number?

Kva er telefonnummeret?

<Telefonnummer>

[Kontroll, dersom <Telefonnummer> står tom får man ikkje gått videre og det står: **Vennligst velg et svar**]

[Kontroll, dersom <Telefonnummer> er færre enn 8 siffer kommer en knapp, Gå videre, og tekst: **Telefonnummer bør bestå av 8 siffer.**]

Univers Hvis VetTlf1 = 1 & <Telefonnummer>

Leiertlf2

Skriv her hvis det er et telefonnummer til.

If there is an additional telephone number, please enter it here.

Skriv her dersom det er eit telefonnummer til.

<Telefonnummer2>

Bor ikke på adressen og er ferdig

(Her må det være de som på BorHvem sier noe annet enn 1)

Univers Hvis VetTlf1 = 1 & <Telefonnummer> & <Telefonnummer2> (tror dette er BorDu = 2 + noe)

Ferdig

Takk for at du svarte på undersøkelsen.

Thank you for filling out our survey.

Thank you for filling out our survey.

Bor på adressen, eier du eller noen andre du bor sammen med

Univers Hvis BorDu = 1

Spm1

Eier du, eller noen du bor sammen med boligen du bor i?

Vi tenker på selveier, alene eller gjennom sameie, eller eier gjennom borettslag eller boligaksjeselskap. Det er viktig at du svarer kun for den boenheten du bor i. Bor du f. eks i en sokkelleilighet i en enebolig, er det denne boenheten du svarer for.

Bor du i et bokollektiv, svarer du for hele boenheten.

Are you, or someone you live with the owner of the dwelling you live in?

We are referring to freeholders (alone or through joint ownership) or ownership through a housing cooperative or condominium.

It is important that you only answer for the dwelling unit you live in.

If, for example, you live in a basement flat in a detached house, it is the basement flat that you give answers for.

If you live in a multi-occupant household, you should give answers for the entire dwelling unit.

Eig du, eller nokon du bur saman med bustaden du bur i?

Vi tenker på sjølveiger, åleine, eller gjennom sameige, eller eiger gjennom burettslag eller bustadaksjeselskap. Det er viktig at du svarar berre for den bueininga du bur i.

Dersom du til dømes bur i ei sokkelleilegheit i ein einebustad, er det denne bueininga du svarer for.

Bur du i eit bukollektiv, svarer du for heile bueininga.

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått vidare og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm1 = 1

Spm2_1

Hvem eier boligen?

Du kan velge flere.

Who is the owner of the dwelling unit?

You can select more than one answer.

Kven eig bustaden?**Du kan velje fleire.**

[Flervalgskategorier er listet opp]

- 1 "Jeg eier selv" "I own it myself" "Eg eig sjølv",
- 2 "Samboer/ektefelle/partner" "Cohabitant/spouse/partner"
"Sambuar/ektefelle/partnar"
- 3 "Barn/foreldre/søsken" "Children/parent/sibling" "Barn/foreldre/sysken",
- 4 "Annen familie" "Other family member" "Annan familie"
- 5 "Andre" "Other" "Andre"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått vidare og det står:

Vennligst velg et svar]

Avgang. Disse eier selv, samboer eller barn eier, de er ferdig

Univers Hvis Spm2_1 = 1 eller Spm2_1 = 2 eller Spm2_1 = 3

Ferdig

Takk for at du svarte på undersøkelsen.

Thank you for filling out our survey.

Thank you for filling out our survey.

Leier du eller disponerer du på annen måte

*Univers Hvis Hvis Spm1 = 2 eller Spm2_1 = 4 eller Spm2_1 = 5 og Spm2_1 <>1
og Spm2_1 <>2 og Spm2_1 <>3*

Spm3**Leier du boligen eller disponerer du den på annen måte?**

Bor du på institusjon, i kårbolig eller låner bolig bruker du svaralternativ 'Disponerer på annen måte'. Omsorgsbolig, tjenestebolig eller lignende regnes som leid bolig.

Trykk spørsmålstejn for forklaring av understrekede ord.

Do you rent the dwelling unit or do you use it in some other way?

If you live in an institution, a farm dwelling for retired farmers or are borrowing the dwelling unit, select the alternative Use it in another way. Sheltered housing, company dwelling or similar are considered as rented housing.

Tap question mark for explanation of underlined words.

Leiger du bustaden eller disponerer du den på annan måte?

Bur du på institusjon, i kårhus eller låner bustad nyttar du svaralternativ Disponerer på annan måte.

Omsorgsbustad, tenestebustad eller liknande vert rekna som leigd bustad.

Trykk spørsmålstejn for forklaring av understreka ord.

1 "Leier" "Rent" "Leiger",

2 "Disponerer på annen måte" "Use it in another way" "Disponerer på annan måte"
<Felt for å beskrive disponerer på annen måte kommer opp ved valg av Spm3 = 2>
[Kontroll, dersom felt for å beskrive ikke er fylt ut står det: Vennligst velg et svar]

Avgang. Disse disponerer boligen på annen måte og er ferdig

Univers Hvis Spm3 = 2

Ferdig

Takk for at du svarte på undersøkelsen.

Thank you for filling out our survey.

Thank you for filling out our survey.

Leieboere Spm3 = 1, hva slags bolig leies

Univers Hvis Spm3 = 1

Spm4

Hva slags bolig leier du?

What type of property do you rent?

Kva slags bustad leiger du?

1 "Leilighet i blokk, i bygård, i firemanns- eller seksmannsbolig, i terrassehus eller i annet flerbolighus"

"Flat in a block, complex, four-unit dwelling or six-unit dwelling, terrace house or other multi-dwelling unit"

"Leilegheit i blokk, i bygard, i firemanns- eller seksmannsbustad, i terrassehus eller i anna fleirbustadhus",

2 "Hybel eller hybelleilighet i eget hybelhus"

"Bed-sit or studio flat in separate bedsit houses"

"Hybel eller hybelleilegheit i eige hybelhus",

3 "Hybel, hybelleilighet eller sokkelleilighet i frittliggende enebolig, i rekkehus eller i tomannsbolig"

"Bed-sit, studio flat or basement flat in a detached house, in row housing or in semi-detached"

"Hybel, hybelleilegheit eller sokkelleilegheit i frittliggjande einebustad, i rekkjehus eller i tomannsbustad",

4 "Kjedet enebolig, rekkehus eller halvpart av tomannsbolig. Gjelder ved leie av hele

eller hoveddel av boligen"

"Linked dwelling, row house or semi-detached house. <I>It applies rental of the entire or main part of housing unit"

"Kjeda einebustad, rekkjehus eller halvpart av tomannsbustad. Gjeld ved leige av heile eller hovuddel av bustaden",

5 "Frittliggende enebolig. Gjelder leie av hele eller hoveddel av eneboligen"

"Detached house. It applies rental of the entire or main part of housing unit"

"Frittliggjande einebustad- Gjeld leige av heile eller hovuddel av einebustaden",

6 "Annen type hus eller leilighet, oppgi type:"

"Other type of house or flat. Please specify:"

"Annan type hus eller leilegheit, gje opp type:"

<Felt for å oppgi type annen type hus eller leilighet, kommer opp ved valg av Spm4 = 6>

[Kontroll, dersom felt for å oppgi type ikke er fylt ut står det: **Vennligst velg et svar**]

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står: **Vennligst velg et svar**]

Bor du sammen med noen

Univers Hvis Spm4 = 1 eller 2 eller 3 eller 4 eller 5 eller 6

Spm5**Bor du sammen med noen?****Do you live with anyone?****Bur du saman med nokon?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått vidare og det står:

Vennligst velg et svar]*Univers Hvis Spm5 = 1***Spm6****Bor du i et bokollektiv?**

Et bokollektiv er en boenhet med begrenset privatareal der boligfunksjoner som kjøkken, stue og eventuelt bad ligger utenfor boligens private areal. Leier du for eksempel en leilighet eller enebolig sammen med venner, hvor dere deler stue, kjøkken og bad, regnes dette som et bokollektiv. Studenthybler regnes ikke som bokollektiv.

Do you live in a multi-occupant household?

A multi-occupant household is a dwelling unit with limited private space, where functions such as the kitchen, living room and bathroom are outside the unit's private space. If, for example, you rent a flat or detached house together with friends, where you share the living room, kitchen and bathroom, this is regarded as a multi-occupant household. Student bed-sits are not regarded as multi-occupant households.

Bur du i eit bukollektiv?

Eit bukollektiv er ei bueining med avgrensa privatareal der rom som kjøkken, stue og eventuelt bad ligg utanfor bustadens private areal. Leiger du til dømes ei leilegheit eller ein bustad saman med venner, kor de deler stue, kjøkken og bad, vært dette rekna som eit bukollektiv.

Studenthybel vært ikkje rekna som bukollektiv.

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått vidare og det står:

Vennligst velg et svar]*Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)***Spm7****Hvem leier ^DuDere ^Typeboligen av****Who do you rent the dwelling unit from?****Kven leiger du/de bustaden av?**

1 "Slektninger"

"Relatives"

"Slektningar",

2 "Venner"

"Friends"

"Vener",

3 "En annen privatperson"

"Another private individual"

"Ein annan privatperson",

4 "Profesjonell utleier (for eksempel en privat gårdeier eller et gårdselskap)"

"Professional landlord (e.g. a private owner or a letting agent)"

"Profesjonell utleigar (for eksempel ein privat gårdeigar eller eit gårdselskap)",

5 "Kommunen"

"Local authority"

"Kommunen",

- 6 "Arbeidsgiver"
 "Employer"
 "Arbeidsgjevar",
 7 "Studentsamskipnaden/ en studentboligstiftelse"
 "Student Welfare Association/student housing association"
 "Studentsamskipnaden/ ein studentbustadstiftelse",
 8 "Andre. Spesifiser:"
 "Other. Please specify:"
 "Andre. Spesifiser: "

<Felt for å spesifisere andre, kommer opp ved valg av Spm7 = 8>
 [Kontroll, dersom felt for å spesifisere andre man leier av ikke er fylt ut står det:
Vennligst velg et svar]

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Om boligen kvadratmeter

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm8

Omtrent hvor mange kvadratmeter er boligen ^Du/Dere leier?

Bruksareal er det areal av boligen som ligger innenfor ytterveggene. Kjeller- og loftsarealer er en del av bruksarealet. Oppgis i antall hele kvadratmeter.

Approximately how many square metres is the dwelling unit you rent?

Available area is the area of the dwelling unit that is located within the outer walls. Basement and loft areas are part of the available area.

Omtrent kor mange kvadratmeter er bustaden du/de leiger?

Bruksareal er det areal av bustaden som ligg innanfor ytterveggene. Kjellar- og loftsareal er ein del av bruksarealet. Gje opp i heile kvadratmeter.

<1..997,tom>

O Vet ikke

[Kontroll, dersom felt for areal ikke er fylt ut står det: **Vennligst velg et svar]**

Univers Hvis Spm8 = Vet ikke (Kjenner ikke verdi for Vet ikke)

Spm9

Er bruksarealet i ^Typeboligen over eller under 80 kvadratmeter?

Is the available area over or under 80 square metres?

Er bruksarealet over eller under 80 kvadratmeter?

- 1 "Under 80 kvadratmeter"
 "Less than 80 square metres"
 "Under 80 kvadratmeter",
 2 "Over 80 kvadratmeter"
 "Over 80 square metres"
 "Over 80 kvadratmeter",
 3 "Vet ikke"
 "Don't know"
 "Veit ikkje"

Univers Hvis Spm9 = 1

Spm9b

Kan du forsøke å plassere ^Typeboligen i et av følgende arealintervall?

Do you know which of the following intervals your dwelling unit falls under?

Kan du prøve å plassere bustaden i eit av følgjande arealintervall?

- 1 "Under 30 kvadratmeter"

"Less than 30 square metres"
 "Under 30 kvadratmeter",
 2 "30 - 49 kvadratmeter"
 "30 - 49 square metres"
 "30 - 49 kvadratmeter",
 3 "50 - 79 kvadratmeter"
 "50 - 79 square metres"
 "50 - 79 kvadratmeter"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm9 = 2

Spm9c

Kan du forsøke å plassere ^Typeboligen i et av følgende arealintervall?

Do you know which of the following intervals your dwelling unit falls under?

Kan du prøve å plassere bustaden i eit av følgjande arealintervall?

1 "80 - 99 kvadratmeter"
 "80 - 99 square metres"
 "80 - 99 kvadratmeter",
 2 "100 - 119 kvadratmeter"
 "100 - 119 square metres"
 "100 - 119 kvadratmeter",
 3 "120 kvadratmeter eller mer"
 "120 square metres or more"
 "120 kvadratmeter eller meir"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm10

Hvor mange soverom med vindu har ^Typeboligen ^DuDere leier?

How many bedrooms with windows does your rented dwelling have?

Kor mange soverom med vindauge har bustaden du/de leiger?

<0..97>

[Kontroll, dersom felt for å spesifisere andre man leier av ikke er fylt ut står det:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm10 > 9

SjekkSpm10

Er det virkelig <Spm10> soverom med vindu?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei. Gå tilbake til førre spørsmål og rett opp" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm11

Hvor mange andre oppholdsrom med vindu har ^Typeboligen?

Ta ikke med kjøkken, bad og wc.

How many other public rooms with windows does the dwelling unit have?

Do not include the kitchen, bathroom or WC.

Kor mange andre oppholdsrom med vindauge har bustaden?

Ta ikkje med kjøkken, bad og wc.

<0..97>

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm11 > 5

SjekkSpm11

Er det virkelig <Spm11> oppholdsrom med vindu?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei. Gå tilbake til førre spørsmål og rett opp" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm12

Hvor mange rom med badekar eller dusj er det i ^Typeboligen?

Dersom ingen rom, tast 0.

How many rooms with a bath or shower does the dwelling unit have?

If no room, type 0.

Kor mange rom med badekar eller dusj er det i bustaden?

Dersom ingen rom, tast 0.

<0...9>

Univers Hvis Spm12 > 5

SjekkSpm12

Er det virkelig <Spm12> oppholdsrom med vindu?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei. Gå tilbake til førre spørsmål og rett opp" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm12 = 0

Spm13

Har ^Typeboligen tilgang på rom med badekar eller dusj?

Does the dwelling unit have access to a room with a bath or shower?

Har bustaden tilgang på rom med badekar eller dusj?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

(Spm14c, Spm14d, Spm14e listes opp som tre spørsmål samtidig på samme side)

Spm14c

Har ^Typeboligen...

egen garasje eller garasjeplass?

Does the dwelling unit have the following:

Own garage or garage space?

Har bustaden ...

Eigen garasje eller garasjeplass?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
Vennligst velg et svar]

Spm14d

egen biloppstillingsplass?

Own parking space?**Eigen biloppstillingsplass?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]**Spm14e****bod inne i ^Typeboligen?****Storage room in the dwelling unit?****Bu inne i bustaden?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]*Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)*

(Spm14f, Spm14g og Spm14h listes opp på samme side)

Spm14f**Har ^Typeboligen...****bod på loft, kjeller eller andre steder?"****Does the dwelling unit have the following:****Storage room in the loft, cellar or other place?****Har bustaden...****bu på loft, kjellar eller andre stader.**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]**Spm14g****kabel-tv eller parabol?****Cable or satellite TV?****kabel-tv eller parabol?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]**Spm14i****varmekabler på bad?****Underfloor heating in the bathroom?****varmekablar på bad?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]*Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)***Spm14j****Har ^Typeboligen...****parkett i stue?"****Does the dwelling unit have the following:****Parquet flooring in the living room?****Har bustaden...****parkett i stue?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Spm14k

flislagt bad?

Tiled bathroom?

flislagt bad?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Spm14l

internetttilgang/wifi?

Internet access/wifi?

Internetttilgang/wifi?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm14m

Har ^Typeboligen...

åpen eller lukket peis for ved?

Does the dwelling unit have the following:

Open or closed wood-burning stove?

Har bustaden...

open eller lukka peis for ved?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Spm14n

uttak for egen vaskemaskin?

Outlet for own washing machine?

uttak for eigen vaskemaskin?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm14n = 2

Spm14o

Har ^Typeboligen tilgang til vaskemaskin eller vaskeri?

Does the dwelling unit have access to a washing machine or washroom?

Har bustaden tilgang til vaskemaskin eller vaskeri?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm4 = (1 eller 2 eller 3 eller 6)

Spm14p

Har ^Typeboligen eigen inngang?

Does the dwelling unit have own entrance?

Har bustaden eigen inngang?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm4 = (2 eller 3 eller 6)

Spm14q

Har ^Typeboligen eget kjøkken eller kjøkkenkrok med vannkran?

Does the dwelling unit have own kitchen or kitchenette with a water tap?

Har bustaden eige kjøkken eller kjøkkenkrok med vasskran?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm14q = 2

Spm14r

Har ^Typeboligen tilgang til kjøkken?

Does the dwelling unit have access to a kitchen?

Har bustaden tilgang til kjøkken?

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier bolig)

Spm15a

Har ^Typeboligen egen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Does the dwelling unit have own balcony/terrace, veranda or garden?

Har bustaden eigen balkong/terrasse, veranda eller hage?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm15a = Nei

Spm15b

Har ^Typeboligen tilgang på egen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Does the dwelling unit have access to a balcony/terrace, veranda or garden?

Har bustaden tilgang på eigen balkong/terrasse, veranda eller hage?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm15a = 1 eller Spm15b = 1

Spm16a

Har balkongen/terrassen, verandaen eller hagen...

mer enn om lag 200 meters fri sikt?

Does the balcony/terrace, veranda or garden have...

more than about 200 meters line of sight?

Har balkongen/terrassen, verandaen eller hagen...

meir enn om lag 200 meter fri sikt?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm15a = 1 eller Spm15b = 1

Spm16b

gode solforhold?

good sun?

gode solforhold?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm17

Leier ^DuDere ^Typeboligen møblert, delvis møblert eller umøblert?

Do you rent the dwelling furnished, part furnished or unfurnished?

Leiger du/de bustaden møblert, delvis møblert eller utan møblar?

1 "Møblert - kan bo der uten noen egne møbler og hvitevarer"

"Furnished (can live there without any of your own furniture or white goods)"

"Møblert - kan bu der utan nokre egne møblar og kvitevarer",

2 "Delvis møblert - må ha noen egne møbler og/eller hvitevarer for å bo der"

"Part furnished (must have some of your own furniture and/or white goods to live there"

"Delvis møblert - må ha nokre egne møblar og/eller kvitevarer for å bu der",

3 "Umøblert"

"Unfurnished"

"Utan møblar"

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm18

Har ^DuDere avtale med utleier om å utføre ulike typer arbeidsoppgaver, f. eks. snømåking eller trappevask, i tillegg til å betale husleie?

Do you or does someone you live with have an agreement with the landlord to carry out any type of work, e.g. clearing snow or washing stairs, in addition to paying rent?

Har du/de avtale med utleigar om å utføre vise typar tenester som til dømes rydding av snø eller trappevask, i tillegg til å betale husleige?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Hvordan fikk personen tak i boligen

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm19

Hvordan fikk ^DuDere tak i ^Typeboligen?

Where did you hear about the dwelling?

Korleis fikk du/de tak i bustaden?

1 "Annonse, aviser, internett, profesjonelle byråer"

"Advertisement, newspaper, internet, professional letting agent"

"Annonse, aviser, internett, profesjonelle byrå",
 2 "Familie, venner"
 "Family, friends"
 "Familie, vener",
 3 "Kollegaer, arbeidsforhold"
 "Colleagues, at work"
 "Kollegaer, arbeidstilhøve",
 4 "På annen måte. Spesifiser:"
 "Other. Please specify:"
 "På annen måte. Spesifiser:"
 <Felt for å spesifisere annen måte, kommer opp ved valg av Spm19 = 4>
 [Kontroll, dersom felt for å spesifisere andre man leier av ikke er fylt ut står det:
Vennligst velg et svar]
 Hovedspørsmål. Hva er den totale månedlige husleien

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm20

Hva er den totale månedlige husleien for boligen? Oppgis i hele kroner. Oppgi den faktiske husleien for boligen, dvs. at du ikke skal trekke fra eventuell bostøtte.
What is the total monthly rent for the dwelling? Please specify in whole NOK. Give the actual rent for the dwelling, i.e. do not deduct any housing benefits.
Kva er den totale månadlege husleiga for bustaden? Gje opp i heile kroner. Gje opp den faktiske husleiga for bustaden, dvs at du ikkje skal trekke frå eventuell bustønad.
 <0..999990,tom>
 O Vet ikke
 [Kontroll, dersom felt for husleie ikke er fylt ut står det: **Vennligst velg et svar**]

Univers Hvis Spm20 > 30000

SjekkSpm20

Er leien virkelig <Spm20> kroner?
 1 "Ja" "Yes" "Ja"
 2 "Nei. Gå tilbake til forrige spørsmål og rett opp" "No" "Nei"
 [Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:
 Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm5 = 1

Spm21

Hvor mange bidrar til å betale husleien?
How many contribute to the rent?
Kor mange bidreg til å betale husleiga?
 <0..97>

Univers Hvis Spm21 > 1

Spm22

Hvor mye betaler du i husleie? Oppgis i hele kroner.
How much rent do you pay? Please specify in whole NOK.
Kor mykje betaler du i husleiga? Gje opp i heile kroner.
 <0..999990>
 [Kontroll, dersom felt for husleie ikke er fylt ut står det: **Vennligst velg et svar**]
 [Kontroll, andelen av husleien kan ikke være større enn den månedlige husleien]

Hva inkluderes i husleia

(Spm23a Spm23b og Spm23c er på samme side)

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier) (Disse tre, Spm23a, Spm23b og Spm23c, virker å komme selv om man ikke vet husleien i Spm20 og er 1 person som bidrar, den personen trenger ikke å være personen som svarer)

Spm23a

Omfatter den oppgitte husleien...

strøm (elektrisitet)?

Does the rent include...

electricity?

Omfattar den oppgjeve husleiga...

straum (elektrisitet)?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm23b

oppvarming (sentralfyring der boligen og varmtvannet ikke oppvarmes med elektrisitet/strøm)?

heating (central heating where the dwelling unit and hot water is not heated with electricity)?

oppvarming (sentralfyring der bustaden og varmvatnet ikkje oppvarmast med elektrisitet/straum)?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm14n = 1 eller Spm14o = 1

Spm23c

bruk av vaskemaskin?

use of washing machine?

bruk av vaskemaskin?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

(Spm23d Spm23e og Spm23f er på samme side)

Univers Hvis Spm14c = 1 eller Spm14d = 1 (Disse tre, Spm23d, Spm23e og Spm23f, virker å komme selv om man ikke vet husleien i Spm20 og er 1 person som bidrar, den personen trenger ikke å være personen som svarer)

Spm23d (Her er det vel kobling til spørsmål om garasje)

Omfatter den oppgitte husleien...

biloppstillingsplass/garasje?

Does the rent include...

parking space/garage?

Omfattar den oppgjevne husleiga...

Biloppstillingsplass/garasje?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm14g = 1

Spm23e (Her er det vel kobling til spm om TV?)

kabel-tv/parabol?

cable/satellite TV?

kabel-tv/parabol?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm23f

gangvask utført av andre?

corridor washed by someone else?

gangvask utført av andre?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

(Spm23g og Spm23h er på samme side, Spm23i dukker også opp der dersom Spm23h = 1)

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier) (Disse to, Spm23g og Spm23h, virker å komme selv om man ikke vet husleien i Spm20 og er 1 person som bidrar, den personen trenger ikke å være personen som svarer)

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm23g

Omfatter den oppgitte husleien...

snømåking og lignende utført av andre?

Does the rent include...

clearing of snow etc. carried out by someone else?

Omfattar den oppgjevne husleiga...

snømåking og liknande utført av andre?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm23h

annet?

Other

anna?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Spm23h = 1 (husleia omfatter noe annet)

Spm23i

Hva annet omfatter den oppgitte husleien?

What other does the rent include?

Kva anna omfattar den oppgjevne husleiga?

<felt for hva annet den oppgitte husleie omfatter>

[Kontroll, dersom felt for annet husleia omfatter er fylt ut står det: Vennligst velg et svar]

Får dere støtte for å betale husleie

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm24

Mottar ^DuDere2 støtte for å betale husleie? Dersom ^DuDere vanligvis ikke mottar støtte, men sosialkontoret eller andre garanterer for husleie og/eller depositum, velger du siste svaralternativ.

Do you or does someone you live with receive support to pay the rent? If you normally do not receive support, but social services or others are guaranteeing for the rent and/or the depositum, choose the last alternative.

Mottar du/de støtte for å betale husleige? Dersom du/de vanligvis ikkje mottar støtte, men sosialkontoret eller andre garanterer for husleiga og/eller depositum, vel du siste svaralternativ.

1 "Ja" "Yes" "Ja",

2 "Nei" "No" "Nei",

3 "Nei, men sosialkontoret/andre garanterer for husleie og/eller depositum."

"No, but the social security office acts as guarantor for the rent and/or a deposit"

"Nei, men sosialkontoret/ andre garanterer for husleiga og/ eller depositum"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm24 = 1

Spm25

Er det det offentlige, arbeidsgiver eller andre som betaler støtten?

Is the support paid by the government, your employer or someone else?

Er det det offentlege, arbeidsgjevar eller andre som betaler støtta?

1 "Det offentlige" "Government" "Det offentlege",

2 "Arbeidsgiver" "Employer" "Arbeidsgjevar",

3 "Andre" "Other" "Andre"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikkje gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

(Spm26 og Spm27 er på samme side, Spm27 kommer opp dersom Spm26 = 1)

^DuDere2 "du eller eventuelt noen du bor sammen med"

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm26

Har ^DuDere2 betalt depositum?

Did you or someone you live with pay a deposit?

Har du/de betalt depositum?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Univers Hvis Spm26 = 1

Spm27

Hvor stort er depositumet for ^Typeboligen? Oppgis i hele kroner.

How much was the deposit? Please specify in whole NOK.

Kor stort er depositumet for bustaden? Gje opp i heile kroner.

<0..999990>

[Her er kontroll Er depositum verkeleg på xxxxxxx kroner?]

Univers Viss Spm27 ukjent størrelse (SjekkSpm27 er på egen side)

SjekkSpm27

Er depositum virkelig på <depositum> kroner?

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei. Gå tilbake til forrige spørsmål og rett opp" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

[Dersom SjekkSpm27 = 2 og man velger neste, går man videre i skjema, ikke bakover]

(Spm28 og Spm29 er på samme side)

^DittDeres

*Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)***Spm28****I hvilket år startet ^DittDeres nåværende leieforhold?****In what year did your current lease start?****I kva år starta ditt/dykkar noverande leigeforhold?**

<1900..2015>

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]*Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)***Spm29****Er det inngått skriftlig leiekontrakt?****Has a written lease been signed?****Er det inngått skriftleg leigekontrakt?**

1 "Ja" "Yes" "Ja"

2 "Nei" "No" "Nei"

[Kontroll, dersom ingen alternativ er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Leiekontrakten tidsbestemt eller tidsubestemt

*Univers Hvis Spm29 = 1***Spm30****Er leiekontrakten tidsbestemt eller tidsubestemt?** Tidsbestemt leieavtale er en leieavtale hvor det fra starten av er avtalt når leieforholdet skal avslutte.

Tidsubestemt leieavtale er en leieavtale som varer helt til den blir sagt opp, altså er det ikke avtalt når leieperioden tar slutt.

Is the lease a fixed-term or indefinite lease? A fixed-term lease is a lease where it is agreed from the start when it will end. An indefinite lease is a lease that runs until it is terminated, i.e. no expiry date has been specified for the lease.**Er leigekontrakta tidsbestemt eller tidsubestemt?** Tidsbestemt leigevtale er ein leigevtale kor det frå starten av er avtalt når leigeforholdet skal avslutte.

Tidsubestemt leigevtale er ein leigevtale som varar heilt til den blir sagt opp, altså er det ikkje avtalt når leigeperioden tek slutt.

1 "Tidsbestemt" "Fixed term" "Tidsbestemd",

2 "Tidsubestemt" "Indefinite" "Tidsubestemd",

3 "Vet ikke" "Don't know" "Veit ikkje"

[Kommentar: tidsavgrensa er alternativ, men tidsbestemd er nynorsk versjon frå Huseiernes landsforbud leigekontrakt for bustad, vi tror mange bruker den]

*Vet ikke kommer opp som mulighet kun dersom man har gått videre uten å fylle ut**Univers Hvis Spm30 = 1***Spm31****I hvilket år utløper leiekontrakten?****In what year does the lease expire?****I kva år blir leigekontrakten avslutta?**

<2000..2090,tom>

[Kontroll dersom tomt felt for året leiekontrakten utløper: O Vet ikke]
 [Kontroll, tall over 2090 går ikke å skrive i feltet, dersom felt fylles med tall lavere enn 2000: **Skriv en numerisk verdi mellom 2000 og 2090**]

(Flytteplaner, skal brukes til sporing. Sjekker om personen har flytteplaner. Sjekkes i LMU, LMH desember, LMH mai.) (Dette kan vi bruke for å si noe om frafall 35 over tid).

Flytte1

Har du planar om å flytte før november 2017?

Do you have plans to move before November 2017?

Har du planar om å flytte før november 2017?

- 1 "Ja" "Yes" "Ja",
 2 "Nei" "No" "Nei",
 3 "Vet Ikke" "Don't know" "Veit ikkje",
 4 "Vil ikke svare" "Will not answer" "Vil ikkje svare"

(Liste med måneder og år fra neste måned frem til oktober. Velger en måned.)

Univers Hvis Flytte1 = 1

Flytte2

Når omtrent har du planar om å flytte?

About when do you plan to move?

Når omtrent har du planar om å flytte?

- 1"Oktober 2016" "October 2016" "Oktober 2016",
 2"November 2016" "November 2016" "November 2016",
 3"Desember 2016" "December 2016" "Desember 2016",
 4"Januar 2017" "January 2017" "Januar 2017",
 5"Februar 2017" "February 2017" "Februar 2017",
 6"Mars 2017" "March 2017" "Mars 2017",
 7"April 2017" "April 2017" "April 2017",
 8"Mai 2017" "May 2017" "Mai 2017",
 9"Juni 2017" "June 2017" "Juni 2017",
 10"Juli 2017" "July 2017" "Juli 2017",
 11"August 2017" "August 2017" "August 2017",
 12"September 2017" "September 2017" "September 2017",
 13"Oktober 2017" "October 2017" "Oktober 2017"

(Utleierinfo navn telefonnummer og epost står på samme side)

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Utleierinfo

Vi ønsker å få kontaktopplysninger til utleier. Vi vil ha navnet, telefonnummeret og epostadressen til den du forholder deg til om leieforholdet (se f eks husleiekontrakt). La feltene stå tomme om du ikke vet.

Hva er navnet på utleier?

We would like to get hold of the contact information to lessor (landlord). We want the name, phone number and email address to the person you are in contact with about the lease (see tenancy agreement if available). Leave the answers empty if you do not know.

What is the name of the lessor?

Vi ønskjer å få kontaktopplysningar til utleigar. Vi vil ha namnet, telefonnummeret og epostadressa til den du har kontakt med om

leigetilhøve (sjå f eks husleigekontrakt). La felta stå tomme om du ikkje veit.

UtlNavn

Kva er namnet på utleigar?

<felt>

UtlTlf

Hva er telefonnummeret til utleier?

What is the phone number to the lessor?

Kva er telefonnummeret til utleigar?

<felt>

UtlEpost

Hva er epostadressen til utleier?

Kva er epostadressa til utleigar?

What is the email address to the lessor?

<felt>

Tilbake

Neste

Kan bli kontaktet igjen

Spm32

En del av leietakerne i denne undersøkelsen vil bli kontaktet igjen på et senere tidspunkt for et kort intervju om endringer i husleien. Det er derfor fint om du kan oppgi telefonnummer og epostadresse, slik at vi lettere kan nå deg dersom dette blir aktuelt.

Vennligst oppgi et telefonnummer vi kan treffe deg på.

A selection of tenants in this study will be contacted again at a later date for a short interview about changes in the rent. It is therefore good if you can provide phone number and email address so that we easily can reach you if this is relevant.

Please provide a telephone number we can contact you on.

Eit utval av leigetakarane i denne undersøkinga vil bli kontakta igjen på eit seinare tidspunkt for eit kort intervju om endringar i husleiga. Det er derfor fint om du kan gje opp telefonnummer og epostadresse, slik at vi lettere kan nå deg om dette blir aktuelt.

Ver vennleg og gje opp eit telefonnummer vi kan nå deg på.

<felt>

Spm33

Vennligst oppgi epostadresse vi kan nå deg på.

Please provide an email address we can contact you on.

Ver vennleg og gje opp ein epostadresse vi kan nå deg på.

<felt>

(Skjult variabel Dato Dato for når skjemaet ble utfylt.)

Univers Hvis Spm3 = 1 (leier)

Spm35

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare på denne undersøkelsen. Du har bidratt til at vi nå kan si noe om leieprisene der du bor.

Thank you for taking the time to complete this survey. You have made it possible for us to publish on rental rates where you live.

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare på denne undersøkinga. Du har bidratt til at vi nå kan si noko om leigeprisane der du bur.

1 "Send inn svaret ditt" "Please send your answer" "Send inn svaret ditt"

[Kontroll, dersom alternativet ikke er valgt får man ikke gått videre og det står:

Vennligst velg et svar]

Leieboere ferdig

Univers Hvis Spm35 = 1

Ferdig

Takk for at du svarte på undersøkelsen.

Thank you for filling out our survey.

Thank you for filling out our survey.

Vedlegg D: Registerkoblinger

Vi har opplyst om registerkoblinger før gjennomføring av undersøkelsen. På ssb.no lå tekst om kobling av opplysninger fra register.

«For å gjøre undersøkelsen så kort som mulig, henter vi inn noen opplysninger direkte fra registre som Statistisk sentralbyrå har tilgang til. Dette gjelder opplysninger om fødeland fra folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen og opplysninger om inntekt fra skatteetaten og NAV. Innen to år etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle opplysninger bli anonymisert. Undersøkelsen er frivillig og du kan når som helst trekke deg og kreve opplysningene slettet.»

På fil for undersøkelsen ligger følgende variabler:

Invkat:	Innvandringskategori
Landbak:	Landbakgrunn (landbak3gen)
Fodeland:	Fødeland
Utd:	Utdanningsnivå
Inntekt:	Inntekt etter skatt gruppert (wies)
antall_etasjer:	Antall etasjer
har_heis:	Har heis
tattibruk_dato:	Faktisk tatt i bruk dato
byggaar_int_fob:	Byggeår intervall fra FoB 2001
heis_fob:	Heis fra FoB 2001
sone_vd:	Soneinndeling

5.3. Informasjon om svarenhet

Informasjon om fødeland fra folkeregisteret

Invkat: Innvandringskategori

- A Født i Norge med to norskfødte foreldre
- B Innvandrere
- C Norskfødte med innvandrerforeldre
- E Utenlandsfødte med én norskfødt forelder
- F Norskfødte med én utenlandsfødt forelder
- G Utenlandsfødte med to norskfødte foreldre

Innvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og som på et tidspunkt har innvandret til Norge.

Norskfødte med innvandrerforeldre er født i Norge, men har to foreldre som er innvandrere.

Følgende inndelinger blir brukt for personer med *annen innvandringsbakgrunn*:

- Utenlandsfødte med en norskfødt forelder
- Norskfødte med en utenlandsfødt forelder
- Utenlandsfødte med norskfødte foreldre (inkluderer utenlandsadopterte)

Landbak: Landbakgrunn (vanligvis heter variabelen landbak3gen)

Landbakgrunn er eget, eventuelt mors, eventuelt fars utenlandske fødeland. For norskfødte er dette foreldrenes eventuelle utenlandske fødeland. Når begge foreldrene er født i utlandet, er de i de aller fleste tilfellene født i samme land. I tilfelle der foreldrene har ulikt fødeland, er det mors fødeland som blir valgt.

For kode for de enkelte land, se klassifikasjon for land og statsborgerskap i personstatistikk:

<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/91>

Fodeland: Fødeland

Fødeland er hovedsaklig mors bosted da personen ble født.

Opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen hentet fra utdanningsregisteret

Utd: Utdanningsnivå (variabelen heter Utdnivaa i utdanningsregisteret)

Denne variabelen gjelder kun IO, og består av ett siffer, som står for utdanningsnivå (se tabell under)

Tredeling av nivå	Nivå	Nivånavn
	0	Ingen utdanning og førskoleutdanning
Obligatorisk utdanning	1	Barneskoleutdanning
	2	Ungdomsskoleutdanning
	3	Videregående, grunnutdanning
Mellomutdanning	4	Videregående, avsluttende utdanning
	5	Påbygging til videregående utdanning
Universitets- og Høgskoleutdanning	6	Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå
	7	Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå
	8	Forskerutdanning
	9	Uoppgitt

En fullstendig dokumentasjon med inndeling av nivå, fagfelt og øvrige koder, se Norsk standard for utdanningsgruppering (Statistisk sentralbyrå 2001): http://www.ssb.no/emner/04/90/nos_c617/nos_c617.pdf

Opplysninger om inntekt fra Skatteetaten og NAV hentet fra inntektsregisteret

Inntekt: Inntekt etter skatt gruppert (vanligvis variabelen wies)

Kode	Verdiområde
1	-10 000 til mindre enn 100 000
2	100 000 til mindre enn 200 000
3	200 000 til mindre enn 300 000
4	300 000 til mindre enn 400 000
5	400 000 og mer

5.4. Informasjon om enhet

Geodatabasen GAB

antall_etasjer: Antall etasjer

har_heis: Har heis

tattibruk_dato: Faktisk tatt i bruk dato

byggaar_int_fob: Byggeår intervall fra Folke- og bolig tellingen 2001

heis_fob: Heis fra Folke- og bolig tellingen 2001

Befolkningsstatistikken

sone_vd: Soneinndeling

Kode	Verdiområde
1	Oslo og Bærum
2	Østfold
3	Bergen
4	Trondheim
5	Stavanger
6	Tettsteder med 20 000 innbyggere eller flere
7	Tettsteder med 2 000-19 999 innbyggere
8	Tettsteder med 0-1 999 innbyggere og bosatte i spredtbygde strøk ¹

¹ Kategori 8 inkluderer de steder som mangler opplysninger om antall bosatte og derfor har blanke felt.

Soneinndeling er sammensatt av kategorier for byer og kategorier for tettsteder. Kategoriene om tettsteder er basert på opplysninger om befolkningstetthet.

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9741-0 (elektronisk)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Design: Siri Boquist